

PROVINCE OF THE WESTERN CAPE

**WESTERN CAPE
ADJUSTMENTS APPROPRIATION
(COVID-19) BILL
(2020/21 FINANCIAL YEAR)**

(As introduced)

(MINISTER OF FINANCE AND ECONOMIC OPPORTUNITIES)

[B 4—2020]

PROVINSIE WES-KAAP

**WES-KAAPSE
AANSUIWERINGSBEGROTINGS-
WETSONTWERP (COVID-19)
(2020/21- FINANSIËLE JAAR)**

(Soos ingedien)

(MINISTER VAN FINANSIES EN EKONOMIESE GELEENTHEDE)

[W 4—2020]

IPHONDO LENTSHONA KOLONI

**UMTHETHO OSAYILWAYO
(COVID-19) WOHLENGHLENGISO
LOLWABIWO-MALI
WENTSHONA KOLONI
(WONYAKAMALI 2020/21)**

(Njengoko yzisiwe)

(NGUMPHATHISWA WEZEMALI NAMATHUBA EZOQOQOSHO)

[B 4—2020]

ISBN 978-1-928393-61-0

BILL

To appropriate adjusted amounts of money from the Provincial Revenue Fund in terms of section 31 of the Public Finance Management Act, 1999, in respect of the financial year ending 31 March 2021 for COVID-19-related requirements of the Province of the Western Cape; and to provide for matters incidental thereto.

BE IT ENACTED by the Provincial Parliament of the Western Cape, as follows:—

Interpretation

1. In this Act, unless the context indicates otherwise, any word or expression to which a meaning has been assigned in the Western Cape Appropriation Act, 2020 (Act 2 of 2020), has the meaning assigned to it in that Act and, unless the context indicates otherwise— 5

“**COVID-19**” means the coronavirus disease 2019, which is an infectious disease caused by the virus SARS-CoV-2 (severe acute respiratory syndrome coronavirus 2) and declared a global pandemic by the World Health Organization during the year 2020. 10

Appropriation of adjusted amounts of money for requirements of Province

2. (1) Adjusted appropriations by the Provincial Parliament of money from the Provincial Revenue Fund in terms of section 31 of the Public Finance Management Act, for COVID-19-related requirements of the Province in the 2020/21 financial year, to votes and main divisions within a vote, and for the specific listed purposes, are set out in the Schedule. 15

(2) The spending of appropriations contemplated in subsection (1) is subject to the Public Finance Management Act.

Amounts listed as specifically and exclusively appropriated 20

3. Amounts listed in the Schedule as specifically and exclusively appropriated and that refer to—

- (a) national conditional grants, may be used only for the purpose stipulated in the Division of Revenue Act and in accordance with the framework published in terms of that Act; 25
- (b) earmarked allocations, may be used only for the purpose stipulated in the Schedule and in accordance with the directives issued in terms of section 4 of the Western Cape Appropriation Act, 2020.

Short title

4. This Act is called the Western Cape Adjustments Appropriation (COVID-19) Act (2020/21 Financial Year), 2020. 30

SCHEDULE
(As a charge to the Provincial Revenue Fund)

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
1	Premier	R'000 6 350	R'000 (41 800)	R'000 48 300	R'000	R'000 (1 500)	R'000 1 350	R'000	R'000 (3 842)
2	Provincial Parliament								
3	Provincial Treasury	(11 637)	(5 646)	(5 710)		(281)			
4	Community Safety	(27 967)		(15 503)		(11 581)	(883)		
5	Education	(151 312)		207 564		(24 596)	(334 280)		(151 312)
6	Health	1 605 512	272 187	1 241 897		37 092	54 336		1 605 512
7	Social Development	7 932	(19 302)	(7 900)		35 134			25 732
8	Human Settlements	(226 747)	(12 000)	31 950		(246 697)			(246 697)
9	Environmental Affairs and Development Planning	(8 921)		(9 738)			817		(500)
10	Transport and Public Works	126 472	(35 286)	442 632		(6 000)	(274 874)		226 346
11	Agriculture	(82 137)		(39 851)		(35 494)	(6 792)		(46 796)
12	Economic Development and Tourism	(57 071)	(30 749)	(16 793)		(9 499)	(30)		(35 147)
13	Cultural Affairs and Sport	(99 624)	(17 899)	(35 227)		(42 562)	(3 936)		(52 384)
14	Local Government	32 544	1 832	20 418		9 406	888		27 000
		1 113 394	111 337	1 862 039		(296 578)	(563 404)		1 347 912

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	
1	Department of the Premier <i>Aim: To enable and lead a capable Western Cape Government (WCG) by inculcating a culture of innovation and collaboration for improved services for the people of the Western Cape.</i>	6 350	(41 800)	48 300		(1 500)	1 350		
	1 Executive Governance and Integration (Administration) <i>To provide executive governance support services.</i>	(5 905)	(5 050)	(855)					
	2 Provincial Strategic Management <i>To lead and coordinate provincial strategic management through policy and strategy support, leveraging data and evidence and institutionalising strategic programmes across the WCG.</i>	(7 669)	(3 550)	(4 119)					
	3 People Management (Corporate Services Centre) <i>To render a transversal people management service, consisting of organisational development, training and empowerment, and people practices.</i>	(16 035)	(13 700)	(2 335)					
	4 Centre for E-innovation (Corporate Services Centre) <i>To enable service excellence to the people of the Western Cape through information and communication technology.</i> <i>Of which</i> <i>Earmarked allocation: Humanitarian Relief: Expansion of the contact centre capability and Customer Relationship Management (CRM).</i> Transfers and subsidies <i>Non-profit institutions</i> <i>Library Business Corners: Establishment and maintenance of e-centres</i>	27 608	(13 300)	41 058		(1 500)	1 350	11 158	
	5 Corporate Assurance (Corporate Services Centre) <i>To render enterprise risk management, internal audit, provincial forensic, legal and corporate communication services.</i> <i>Of which</i> <i>Earmarked allocation: Developing and growing the WCG brand.</i>	8 351	(6 200)	14 551				(15 000)	

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
3	Provincial Treasury <i>Aim: Promotion of cohesion and citizen centricity.</i> <i>Building capacity in the public sector by being adaptive, innovative and supportive.</i> <i>Integrated management and partnerships that enable the delivery of quality services in a sustainable manner.</i>	R'000 (11 637)	R'000 (5 646)	R'000 (5 710)	R'000 (281)				
	1 Administration <i>To give strategic direction and to provide quality financial and other support services to the Minister and the Head of Department.</i> <i>Of which</i> Transfers and subsidies Households Bursaries payable to non-employees	(5 013)	(2 600)	(2 137)	(276)				
	2 Sustainable Resource Management <i>To ensure the efficient and effective management of provincial and municipal financial resources.</i>	(1 917)	(1 301)	(616)					
	3 Asset Management <i>To provide policy direction and to facilitate and enforce the management of provincial financial systems, supply chain and movable asset management within the provincial and municipal spheres.</i> <i>Of which</i> Transfers and subsidies Households Social benefits: Leave gratuity	(2 577)	(1 601)	(971)	(5)				
	4 Financial Governance <i>To promote accountability and financial governance in departments, entities and municipalities.</i>	(2 130)	(144)	(1 986)					

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	
4	Community Safety <i>Aim: In pursuit of community safety, the Department will promote professional policing through effective oversight as legislated, capacitate safety partnerships with communities and other stakeholders (whole-of-society), and promote safety in all public buildings and spaces.</i>	(27 967)		(15 503)		(11 581)	(883)		
	1 Administration <i>To provide strategic direction and support and administrative, financial and executive services to the Department and related entities. The objective of the Programme is to efficiently support the Offices of the Ministry, Head of Department, Western Cape Police Ombudsman (WCPO) and the Western Cape Liquor Authority (WCLA) in their functions of providing strategic leadership and ensuring effective governance inclusive of financial management.</i>	(1 540)		(1 375)			(165)		
	2 Civilian Oversight <i>To exercise oversight over the conduct, effectiveness and efficacy of law enforcement agencies in the Province.</i> <i>Of which</i> <i>Transfers and subsidies</i> <i>Non-profit institutions</i> <i>Safety programmes: Neighbourhood watch projects</i> <i>Households</i> <i>Expanded Partnership Programme - Community policing forums</i>	(5 056)		(2 882)		(1 581)	(593)		
	3 Provincial Policing Functions <i>To give effect to the constitutional mandate allocated to provinces as it relates to the promotion of good relations between communities and the Police through its whole-of-society approach and to ensure that all service delivery complaints about policing in the Province is dealt with independently and effectively.</i> <i>Of which</i> <i>Non-profit institutions</i> <i>Youth Safety Programme</i> <i>Households</i> <i>Project Chrysalis Fund Western Cape</i>	(11 253)		(845)		(10 000)	(408)		
	4 Security Risk Management <i>To institute a whole-of-government approach towards building more resilient institutions, and empower communities to promote greater safety.</i>	(10 118)		(10 401)			283		

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
5	Education <i>Aim: The mission of the Department is to ensure that every child has quality learning opportunities in a functional and enabling environment to acquire knowledge, competencies, skills and values to succeed in a changing world.</i>	(151 312)		207 564		(24 596)	(334 280)		(151 312)
	1 Administration <i>To provide overall management of the education system in accordance with the National Education Policy Act, 1996 (Act 27 of 1996), the Public Finance Management Act, 1999 (Act 1 of 1999), and other policies.</i> <i>Of which</i> Transfers and subsidies <i>Non-profit institutions</i> <i>Funds provided to public ordinary schools for High School Improvement Programme, LITNUM Awards and library services.</i>	(39 913)		(33 206)		(6 543)	(164)		
	2 Public Ordinary School Education <i>To provide public ordinary education from Grades 1 to 12, in accordance with the South African Schools Act, 1996 (Act 84 of 1996), and Education White Paper 6 on Special Needs Education Building an Inclusive Education and Training System (July 2001) (White Paper 6). E-learning is also included.</i> <i>Of which</i> <i>National conditional grant: Maths, Science and Technology</i> <i>Earmarked allocation: Section 25: Emergency Expenditure for a Special School Feeding Programme.</i> Transfers and subsidies <i>Non-profit institutions</i> <i>For operational support to schools in response to COVID-19</i>	240 674		218 887		21 787	(6 543)		(5 069)
	3 Independent School Subsidies <i>To support independent schools in accordance with the South African Schools Act.</i>								18 000
	4 Public Special School Education <i>To provide quality education for learners with high specialised support needs and to provide support to learners in public ordinary schools with specialised support needs in accordance with the South African Schools Act and White Paper 6 on Inclusive Education.</i>	(902)		(902)					
						21 787			

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
5	<p>Early Childhood Development</p> <p><i>To provide early childhood development (ECD) at the Grade R and pre-Grade R levels in accordance with White Paper 5 on Early Childhood Education: Meeting the Challenge of Early Childhood Development in South Africa (May 2001). E-learning is also included.</i></p>	(1 829)		(1 829)					
6	<p>Infrastructure Development</p> <p><i>To provide and maintain infrastructure facilities for schools and non-schools.</i></p> <p><i>Of which</i></p> <p><i>National conditional grant: Education Infrastructure Grant (EIG)</i></p> <p><i>Of which</i></p> <p>Transfers and subsidies</p> <p><i>Non-profit institutions</i></p> <p><i>School Governing Body (SGB) projects - School and School Hall Programme</i></p>	(344 340)		27 776	(38 000)	(334 116)			(159 441)
7	<p>Examination and Education-related Services</p> <p><i>To provide education institutions as a whole with examination and education-related support.</i></p> <p><i>Of which</i></p> <p><i>National conditional grant: HIV and AIDS (Life Skills Education)</i></p> <p>Transfers and subsidies</p> <p><i>Non-profit institutions</i></p> <p><i>Funds provided for youth development at Further Education and Training (FET) and Adult Education and Training (AET) centres</i></p>	(5 002)		(3 162)	(1 840)				(4 802)

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
6	<p>Health</p> <p><i>Aim: We undertake to provide equitable access to quality health services in partnership with the relevant stakeholders within a balanced and well-managed health system to the people of the Western Cape and beyond.</i></p>	R'000 1 605 512	R'000 272 187	R'000 1 241 897	R'000	R'000 37 092	R'000 54 336	R'000	R'000 1 605 512
	<p>1 Administration</p> <p><i>To conduct the strategic management and overall administration of the Department.</i></p> <p><i>Of which</i></p> <p><i>National conditional grant: Provincial Disaster Relief</i></p> <p><i>Earmarked allocations:</i></p> <p><i>Funds required for spending on COVID-19 activities related to staff and facilities.</i></p>	491 292		491 292					53 292
	<p>2 District Health Services</p> <p><i>To render facility-based district health services (at clinics, community health centres and district hospitals) and community-based district health services (CBS) to the population of the Western Cape Province.</i></p> <p><i>Of which</i></p> <p><i>National conditional grant: HIV, Tuberculosis, Malaria and Community Outreach</i></p> <p><i>Of which</i></p> <p><i>HIV and AIDS component</i></p> <p><i>COVID-19 component</i></p> <p><i>Earmarked allocations:</i></p> <p><i>Funds required for spending on COVID-19 activities related to staff and facilities.</i></p> <p><i>Transfers and subsidies</i></p> <p><i>Non-profit institutions</i></p> <p><i>Community Testing & Screening and support COVID-19 response</i></p> <p><i>Lentegeur field hospital expansion of palliative care access in response to COVID-19 pandemic</i></p> <p><i>HIV and Aids: Community outreach, lay counselling, palliative care and step-down services, et cetera</i></p>	962 693	245 087	668 336		37 092	12 178		(36 708)
	<p>3 Emergency Medical Services</p> <p><i>To render pre-hospital emergency medical services, including interhospital transfers, and planned patient transport, including clinical governance and co-ordination of emergency medicine within the provincial Health Department.</i></p>					24 000			588 928
						19 000			410 473
						(5 908)			

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
4	<p>Provincial Hospital Services</p> <p><i>Delivery of hospital services that are accessible, appropriate and effective, providing general specialist services, including a specialised rehabilitation service, dental service, psychiatric service as well as providing a platform for training health professionals and conducting research.</i></p> <p><i>Of which</i></p> <p><i>Earmarked allocations:</i></p> <p><i>Funds required for spending on COVID-19 activities related to staff and facilities.</i></p>	44 527	25 600	13 125			5 802		44 527
5	<p>Central Hospital Services</p> <p><i>To provide tertiary and quaternary health services and to create a platform for the training of health workers and research.</i></p> <p><i>Of which</i></p> <p><i>Earmarked allocations:</i></p> <p><i>Funds required for spending on COVID-19 activities related to staff and facilities.</i></p>	45 000	1 500	10 500			33 000		45 000
6	<p>Health Sciences and Training</p> <p><i>To create training and development opportunities for actual and potential employees of the Department.</i></p>								
7	<p>Health Care Support Services</p> <p><i>To render support services required by the Department to realise its aims.</i></p>								
8	<p>Health Facilities Management</p> <p><i>Provision of new health facilities and the refurbishment, upgrading and maintenance of existing facilities, including health technology.</i></p> <p><i>Of which</i></p> <p><i>Earmarked allocations:</i></p> <p><i>Funds required for spending on COVID-19 activities related to staff and facilities.</i></p>	62 000		58 644			3 356		62 000

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
7	<p>Social Development</p> <p><i>Aim: To ensure the provision of a comprehensive network of social development services that enable and empower the poor, the vulnerable and those with special needs.</i></p> <p>1 Administration</p> <p><i>This programme captures the strategic management and support services at all levels of the department i.e. provincial, regional, district and facility or institutional level.</i></p> <p>2 Social Welfare Services</p> <p><i>Provide integrated developmental social welfare services to the poor and vulnerable in partnership with stakeholders and civil society organisations.</i></p> <p><i>Of which</i></p> <p><i>Non-profit institutions</i></p> <p><i>Services to older persons</i></p> <p>3 Children and Families</p> <p><i>Provide comprehensive child and family care and support services to communities in partnership with stakeholders and civil society organisations.</i></p> <p><i>Of which</i></p> <p><i>Transfers and subsidies</i></p> <p><i>Non-profit institutions</i></p> <p><i>Early childhood development (ECD) and partial care</i></p> <p>4 Restorative Services</p> <p><i>Provide integrated developmental social crime prevention and anti-substance abuse services to the most vulnerable in partnership with stakeholders and civil society organisations.</i></p> <p>5 Development and Research</p> <p><i>Provide sustainable development programmes, which facilitate empowerment of communities, based on empirical research and demographic information.</i></p> <p><i>Of which</i></p> <p><i>Transfers and subsidies</i></p> <p><i>Non-profit institutions</i></p> <p><i>Poverty alleviation and sustainable livelihoods</i></p>	7 932	(19 302)	(7 900)	35 134				25 732
		(24 702)	(19 302)	(7 900)	2 500				
		6 700			2 500				
		6 700			6 700				
						6 700			
		25 934			25 934				
						25 934			25 732

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
9	Environmental Affairs and Development Planning <i>Aim: To promote a resilient, sustainable, quality, inclusive living environment in support of human wellbeing.</i>	R'000 (8 921)	R'000	R'000 (9 738)	R'000	R'000 817	R'000	R'000 (500)	
	1 Administration <i>To provide overall management of the Department and centralised support services.</i>	(858)		(1 089)		231			
	2 Environmental Policy, Planning and Coordination <i>To ensure the integration of environmental objectives in national, provincial and local government planning, including provincial growth and development strategies, local economic development plans and integrated development plans. The programme includes cross-cutting functions, such as research, departmental strategy, information management and climate change management.</i>	(215)		(355)		140			
	3 Compliance and Enforcement <i>To ensure that environmental compliance monitoring systems are established and implemented, enforce legislation and environmental authorisation, build compliance monitoring and enforcement capacity through the establishment and train environmental management inspectorates, act on complaints and notifications of environmental infringements, act to monitor these complaints and enforce environmental compliance where required.</i>	(404)		(566)		162			
	4 Environmental Quality Management <i>To implement legislation, policies, norms, standards and guidelines for environmental impact management, air quality management, and the management of waste and pollution in provincial and local spheres of government.</i>	(1 796)		(1 964)		168			
	5 Biodiversity Management <i>To promote equitable and sustainable use of ecosystem goods and services to contribute to economic development by managing biodiversity and its components, processes, habitats and functions.</i>	(3 819)		(3 819)					

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
10	<p>Transport and Public Works</p> <p><i>Aim: To tirelessly pursue the delivery of infrastructure and services that are inclusive, safe and technologically relevant, seeking to heal, skill, integrate, connect, link and empower every citizen in the Western Cape, driven by passion, ethics and a steadfast commitment to the environment and our people as our cornerstone.</i></p>	R'000 126 472	R'000 (35 286)	R'000 442 632	R'000	R'000 (6 000)	R'000 (274 874)	R'000 226 346	
	<p>1 Administration</p> <p><i>To provide overall management support to the Department.</i></p>	63 377	(5 795)	68 172			1 000		
	<p>2 Public Works Infrastructure</p> <p><i>To provide balanced provincial government building infrastructure that promotes integration, accessibility, sustainability, equity, environmental sensitivity, economic growth and social empowerment.</i></p> <p><i>Of which</i></p> <p><i>Earmarked allocation: Planning preparation for 13 Dorp Street</i></p> <p><i>Earmarked allocation: Quarantine and isolation purposes for COVID-19.</i></p>	326 919	(13 509)	340 428				(6 000) 356 000	
	<p>3 Transport Infrastructure</p> <p><i>To deliver and maintain transport infrastructure that is sustainable, integrated and environmentally sensitive, that supports and facilitates social empowerment and economic growth and promotes accessibility and the safe, affordable movement of people, goods and services.</i></p> <p><i>Of which</i></p> <p><i>National conditional grant: Provincial Roads Maintenance</i></p>	(298 528)	(12 557)	(9 097)		(276 874)		(161 654)	

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
4	<p>Transport Operations</p> <p><i>To plan, regulate and facilitate the provision of integrated land transport services through coordination and co-operation with national planning authorities, municipalities, community-based and non-governmental organisations and the private sector in order to enhance and facilitate the mobility of all communities.</i></p> <p><i>Of which</i></p> <p><i>Earmarked allocation: Red Dot service for transport as part of quarantine and isolation facilities for COVID-19.</i></p> <p>Transfers and subsidies</p> <p><i>Provinces and municipalities</i></p> <p><i>Municipal bank accounts: Earmarked allocation: Transport Systems - Rail safety - Rail enforcement unit</i></p>	39 000	(39)	44 039	(6 000)	1 000			
					(6 000)				(6 000)
5	<p>Transport Regulation</p> <p><i>To regulate the transport environment through the registration and licensing of vehicles, associations, operators and drivers; to promote safety through traffic law enforcement services, facilitate road safety education, communication, awareness and the operation of weighbridges; and to provide training to traffic police and other law enforcement officials.</i></p>	(3 986)	(3 386)	(600)					
6	<p>Community-based Programmes</p> <p><i>To manage the implementation of programmes and strategies that lead to the development and empowerment of communities and contractors, including the provincial management and coordination of the Expanded Public Works Programme.</i></p>	(310)		(310)					

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
11	<p>Agriculture</p> <p><i>Aim: To unlock the full potential of agriculture to enhance the economic, ecological and social wealth of all the people of the Western Cape through:</i></p> <p><i>Encouraging sound stakeholder engagements.</i></p> <p><i>Promoting the production of affordable, nutritious, safe and accessible food, fibre and agricultural products.</i></p> <p><i>Ensuring sustainable management of natural resources.</i></p> <p><i>Executing cutting-edge and relevant research and technology development.</i></p> <p><i>Developing, retaining and attracting skills and human capital.</i></p> <p><i>Providing a competent and professional extension support service.</i></p> <p><i>Enhancing market access for the entire agricultural sector.</i></p> <p><i>Contributing towards alleviation of poverty and hunger.</i></p> <p><i>Ensuring transparent and effective governance.</i></p>	R'000 (82 137)	R'000	R'000 (39 851)	R'000	R'000 (35 494)	R'000 (6 792)	R'000	R'000 (46 796)
	<p>1 Administration</p> <p><i>To manage and formulate policy directives and priorities and to ensure there is appropriate support service to all other programmes with regard to finance, personnel, information, communication and procurement.</i></p>	(3 733)		(3 733)					
	<p>2 Sustainable Resource Management</p> <p><i>To provide agricultural support services to farmers in order to ensure sustainable development and management of agricultural resources.</i></p> <p><i>Of which</i></p> <p><i>Earmarked allocation: River protection works (Keurbomen River, Jan Du Toits River, Upper Hex River)</i></p>	(27 833)		(24 833)		(3 000)			
						(3 000)		(3 000)	

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
3	Farmer Support and Development <i>To provide support to farmers through agricultural development programmes</i>	(41 433)		(4 250)		(32 494)	(4 689)		
	<i>Of which</i>								
	<i>National conditional grant: Comprehensive Agricultural Support Programme</i>								(19 109)
	<i>National conditional grant: Ilima/Letsema Projects</i>								(9 084)
	<i>Transfers and subsidies</i>								
	<i>Public corporations and private enterprises</i>								
	<i>Public corporation: Casidra SOC Ltd</i>					(12 556)			
	<i>Non-profit institutions</i>								
	<i>Earmarked allocation: Cold rooms</i>					(13 500)			(13 500)
	<i>Decidious Fruit Producers Trust</i>					(6 438)			
4	Veterinary Services <i>To provide veterinary services to clients in order to ensure healthy animals, safe animal products and the wellbeing of animals and the public.</i>	(2 196)		(2 196)					
5	Research and Technology Development Services <i>To provide expert and needs-based research, development and technology transfers impacting on development objectives.</i>	(1 208)		(1 208)					
6	Agricultural Economics Services <i>To provide timely and relevant agricultural economic services to ensure equitable participation in the economy.</i>	(1 467)		(1 467)					
7	Structured Agricultural Education and Training <i>To facilitate and provide structured and vocational agriculture, forestry and fisheries education and training in line with the National Education and Training Strategy for Agriculture, Forestry and Fisheries (NETSAFF) in order to establish a knowledgeable, prosperous and competitive sector.</i>	(2 707)		(604)			(2 103)		
	<i>Of which</i>								
	<i>National conditional grant: Comprehensive Agricultural Support Programme</i>								(2 103)
8	Rural Development <i>To coordinate the development programmes by stakeholders in rural areas.</i>	(1 560)		(1 560)					

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
12	<p>Economic Development and Tourism</p> <p><i>Aim: To provide qualitative leadership to the Western Cape's economy through the Department's understanding of the economy, its ability to identify economic opportunities and potential, and its contribution to government's economic priorities. The Department will enhance the productive and competitive capability of the provincial economy.</i></p>	R'000 (57 071)	R'000 (30 749)	R'000 (16 793)	R'000	R'000 (9 499)	R'000 (30)	R'000 (35 147)	
	<p>1 Administration</p> <p><i>To provide strong, innovative leadership, and to deliver clean, efficient, cost-effective, transparent and responsive corporate services to the Department.</i></p>	(3 619)		(3 589)			(30)		
	<p>2 Integrated Economic Development Services</p> <p><i>To promote and support an enabling business environment for the creation of opportunities for growth and jobs.</i></p> <p><i>Of which</i></p> <p>Transfers and subsidies</p> <p><i>Public corporations and private enterprises</i></p> <p><i>Other private enterprises: For the implementation of the Micro and Informal Business Support Programme</i></p> <p><i>Other private enterprises: Covid-19 Small Business Supplier Development Programme - To support micro and small businesses who manufacture cloth masks, hand sanitisers and sanitiser dispensers.</i></p> <p><i>Other private enterprises: For the implementation of the Working Capital Fund</i></p> <p><i>Other private enterprises: For the implementation of the Western Cape SMME Relief and Recovery Fund</i></p> <p><i>Other private enterprises: For the implementation of the Smart Procurement World Project</i></p> <p><i>Other private enterprises: For the implementation of the Township Economic Revitalisation Project</i></p>	3 467	(7 213)	(14 968)	25 648				
						11 000			
						2 000			
						6 930			
						9 000			
						(1 000)			
						(4 224)			

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
	<p><i>Non-profit institutions</i></p> <p><i>Western Cape Economic Development Partnership (WCEDP): To provide funding for a WCEDP intervention aimed at enhancing the sustainability of local spaza shops through the issuing of digital vouchers to identified community organisations who has a footprint in that specific community.</i></p> <p><i>Qhubeka Charity: To support the SMME Development initiatives of the organisation, as part of the Emerging Themes and Job Creation Stimulus.</i></p> <p><i>West Coast Business Development Centre (WCBDC): To support the operations of the WCBDC who provides business support services to SMMEs within the West Coast region.</i></p>	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
						2 000			
						(358)			
						300			
3	<p>Trade and Sector Development</p> <p><i>To stimulate economic growth in targeted sectors through industry development, trade and investment promotion.</i></p> <p><i>Of which</i></p> <p>Transfers and subsidies</p> <p><i>Departmental agencies and accounts</i></p> <p><i>The Western Cape Tourism, Investment and Trade Promotion Agency (Wesgro): To provide funding for export growth: trade and investment promotion initiatives</i></p>	(22 955)	(7 797)	(167)		(14 991)			
						(14 991)			(14 991)
4	<p>Business Regulation and Governance</p> <p><i>To ensure an equitable and socially responsible business environment in the Western Cape - through general interventions within the trade environment and through specific interventions mandated by the Constitution and national and provincial legislation and policies.</i></p>	(1 142)	(798)	(344)					

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
5	<p>Economic Planning</p> <p><i>To provide support to the provincial leadership and enable economic growth through the generation and co-ordination of economic research and planning, and through the active support of key economic thematic drivers and enablers that will stimulate economic growth across the economy and within sections of the economy.</i></p> <p><i>Of which</i></p> <p>Transfers and subsidies</p> <p><i>Departmental agencies and accounts</i></p> <p><i>The Western Cape Tourism, Investment and Trade Promotion Agency (Wesgro): For the establishment of a Special Economic Zone in Atlantis</i></p>	(13 177)	(8 800)	1 900		(6 277)			
						(6 277)			(6 277)
6	<p>Tourism, Arts and Entertainment</p> <p><i>To facilitate the implementation of an integrated tourism strategy that will lead to sustained and increased growth and job creation in the tourism industry.</i></p> <p><i>Of which</i></p> <p>Transfers and subsidies</p> <p><i>Provinces and Municipalities</i></p> <p><i>City of Cape Town: To provide funding toward tourism safety initiatives</i></p> <p><i>Departmental agencies and accounts</i></p> <p><i>The Western Cape Tourism, Investment and Trade Promotion Agency (Wesgro): To increase investment initiatives - Destination Marketing</i></p>	(15 899)	(3 188)	1 168		(13 879)			
							(8 665)		(8 665)
							(5 214)		(5 214)
7	<p>Skills Development and Innovation</p> <p><i>To facilitate the provisioning of human capital and innovation skills to deliver on the economic human resource development need of the Western Cape.</i></p>	(3 746)	(2 953)	(793)					

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
13	Cultural Affairs and Sport <i>Aim: We encourage excellence and inclusiveness in sport and culture through the effective, efficient and sustainable use of our resources, and through creative partnerships. In moving to excellence and making the Western Cape the sports and culture centre of South Africa, we will create the conditions for access and mass participation, talent identification and skills development.</i>	R'000 (99 624)	R'000 (17 899)	R'000 (35 227)	R'000	R'000 (42 562)	R'000 (3 936)	R'000 (52 384)	
	1 Administration <i>To provide overall financial and strategic management and administrative support for the Department of Cultural Affairs and Sport.</i>	(4 481)	(2 654)	(1 797)			(30)		
	2 Cultural Affairs <i>To provide arts and culture, museum, heritage and language-related services to the inhabitants of the Western Cape.</i> <i>Of which</i> Transfers and subsidies <i>Departmental agencies and accounts:</i> Western Cape Cultural Commission Western Cape Language Committee Artscape Heritage Western Cape <i>Non-profit institutions</i> Arts and culture organisations Province-aided museums	(12 596)	(5 507)	(4 015)		(2 855)	(219)		
	3 Library and Archive Services <i>To provide comprehensive library and archive services in the Western Cape.</i> <i>Of which</i> National conditional grant: Community Library Services Additional earmarked allocation for library material. Transfers and subsidies Provinces and municipalities Municipalities: To enhance public libraries	(43 913)	(5 120)	(1 326)		(34 176)	(3 291)	(34 700) 5 000	
						(34 176)			

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
	4 Sport and Recreation <i>To provide sport and recreation activities for the inhabitants of the Western Cape.</i> <i>Of which</i> <i>National conditional grant: Mass Participation and Sport Development</i> Transfers and subsidies <i>Non-profit institutions</i> <i>Sports federations and bodies: Financial support</i>	(38 634)	(4 618)	(28 089)		(5 531)	(396)		
						(5 531)			(22 684)

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	
14	<p>Local Government</p> <p><i>Aim: To monitor, coordinate and support municipalities to be effective in fulfilling their developmental mandate and facilitate service delivery and disaster resilience through engagement with government spheres and social partners.</i></p>	32 544	1 832	20 418		9 406	888	27 000	
	<p>1 Administration</p> <p><i>To provide overall management in the Department in accordance with all applicable Acts and policies.</i></p>	2 177	1 832	(543)			888		
	<p>2 Local Governance</p> <p><i>To promote viable and sustainable developmental local governance, integrated and sustainable planning, and community participation in development processes.</i></p> <p><i>Of which</i></p> <p>Transfers and subsidies</p> <p>Provinces and municipalities</p> <p><i>To provide support to municipalities with humanitarian relief initiatives</i></p>	6 824		(2 582)		9 406			
	<p>3 Development and Planning</p> <p><i>To promote and facilitate effective disaster management practices, ensure well-maintained municipal infrastructure, and promote integrated planning.</i></p> <p><i>Of which</i></p> <p><i>Earmarked allocation: Coordination and disaster response to hotspot strategy</i></p>	23 543		23 543				27 000	
	<p>4 Traditional Institutional Management</p> <p><i>To manage the institutions of traditional leadership in line with legislation.</i></p>								

**MEMORANDUM ON THE OBJECTS OF THE WESTERN CAPE
ADJUSTMENTS APPROPRIATION (COVID-19) BILL
(2020/21 FINANCIAL YEAR)**

1. BACKGROUND

- 1.1 The Western Cape Province is currently experiencing the rapid spread of the coronavirus disease 2019 (COVID-19), which is an infectious disease caused by the severe acute respiratory syndrome coronavirus 2 (SARS-CoV-2) and was declared a global pandemic by the World Health Organization during the year 2020.
- 1.2 Section 31 of the Public Finance Management Act, 1999 (Act 1 of 1999), provides that the Provincial Minister responsible for finance may table an adjustments budget in the Provincial Parliament to provide for unforeseeable and unavoidable expenditure recommended by the provincial Cabinet within the national framework, the use of funds in an emergency situation, the reprioritisation of funds and the reallocation of savings by means of the shifting of funds between and within votes, and the roll-over of unspent funds from the preceding financial year.
- 1.3 In response to the COVID-19 disaster, the Provincial Minister responsible for finance on 4 April 2020, in terms of section 25(1) of the Public Finance Management Act, 1999, authorised the use of funds from the Provincial Revenue Fund towards the disaster. The Western Cape Adjustments Appropriation (COVID-19) Bill (2020/21 Financial Year), 2020 (the Bill), provides for the appropriation of funds in the 2020/21 financial year for unforeseen and unavoidable expenditure.
- 1.4 Section 25(6) of the Public Finance Management Act, 1999, prescribes that expenditure of this nature must be included either in the next provincial adjustments budget for the financial year in which the expenditure is authorised or in other appropriation legislation tabled in the provincial legislature within 120 days of the Provincial Minister responsible for finance's having authorised the expenditure, whichever is sooner. In this case, no separate appropriation legislation is required.

2. CONTENTS OF THE BILL

- 2.1 **Clause 1** incorporates the definitions used in the Western Cape Appropriation Act, 2020, into the Bill, and defines the term "COVID-19".
- 2.2 **Clause 2** provides that adjusted appropriations from the Provincial Revenue Fund attributable to various votes and main divisions within a vote for specific listed purposes are set out in the Schedule to the Bill. The spending of these appropriations is subject to the Public Finance Management Act, 1999.
- 2.3 **Clause 3** provides that the amounts listed in the Schedule as specifically and exclusively appropriated and that refer to—
 - (a) national conditional grants, may be used only for the purpose stipulated in the Division of Revenue Act, 2020, and in accordance with the framework published in terms of that Act; and
 - (b) earmarked allocations, may be used only for the purpose stipulated in the Schedule and in accordance with the directives issued in terms of section 4 of the Western Cape Appropriation Act, 2020.
- 2.4 **Clause 4** provides for the short title of the Bill.

3. CONSULTATION

Department of the Premier: Legal Services
Department of the Premier
Western Cape Provincial Parliament
Provincial Treasury
Department of Community Safety
Western Cape Department of Education
Department of Health
Department of Social Development
Department of Human Settlements
Department of Environmental Affairs and Development Planning
Department of Transport and Public Works
Department of Agriculture
Department of Economic Development and Tourism
Department of Cultural Affairs and Sport
Department of Local Government
Auditor-General

4. FINANCIAL IMPLICATIONS

R1 113,394 million will be made available to the various votes listed in the Schedule to the Bill from funding set aside in the 2020/21 financial year.

5. LEGISLATIVE COMPETENCE

The Provincial Minister responsible for finance is satisfied that the provisions of the Bill fall within the legislative competence of the Province.

WETSONTWERP

Tot bewilliging van aangesuiwerde bedrae geld uit die Provinsiale Inkomstefonds ingevolge artikel 31 van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, 1999, ten opsigte van die finansiële jaar wat op 31 Maart 2021 eindig, vir behoeftes van die Provinsie Wes-Kaap wat met COVID-19 verband hou; en om voorsiening te maak vir aangeleenthede wat daarmee in verband staan.

DAAR WORD BEPAAL deur die Provinsiale Parlement van die Wes-Kaap, soos volg:—

Uitleg

1. In hierdie Wet, tensy dit uit die samehang anders blyk, het enige woord of uitdrukking waaraan daar in die Wes-Kaapse Begrotingswet, 2020 (Wet 2 van 2020), 'n betekenis geheg is, die betekenis daaraan geheg in daardie Wet en, tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken—

“**COVID-19**” die koronavirussiekte 2019, wat 'n oordraagbare siekte is wat deur SARS-CoV-2 (erge akute respiratoriese sindroomverwante koronavirus 2) veroorsaak word en gedurende die jaar 2020 deur die Wêreldgesondheidsorganisasie tot 'n wêreldpandemie verklaar is.

Bewilliging van aangesuiwerde bedrae geld vir behoeftes van Provinsie

2. (1) Aangesuiwerde bewilligings deur die Provinsiale Parlement van geld uit die Provinsiale Inkomstefonds ingevolge artikel 31 van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, vir COVID-19-verwante behoeftes van die Provinsie in die 2020/21- finansiële jaar, vir begrotingsposte en hoofindelings binne 'n begrotingspos en vir die spesifieke gemelde doeleindes, word in die Bylae uiteengesit.

(2) Die besteding van bewilligings beoog in subartikel (1) is onderhewig aan die Wet op Openbare Finansiële Bestuur.

Bedrae gelys as spesifiek en uitsluitlik bewillig

3. Bedrae in die Bylae gelys as spesifiek en uitsluitlik bewillig en wat verwys na—
- (a) nasionale voorwaardelike toekennings, mag slegs vir die doel bepaal in die Division of Revenue Act en ooreenkomstig die raamwerk gepubliseer ingevolge daardie Wet gebruik word;
 - (b) geormerkte toekennings, mag slegs vir die doel bepaal in die Bylae en ooreenkomstig die voorskrifte uitgereik ingevolge artikel 4 van die Wes-Kaapse Begrotingswet, 2020, gebruik word.

Kort titel

4. Hierdie Wet heet die Wes-Kaapse Aansuiweringsbegrotingswet (COVID-19) (2020/21- Finansiële Jaar), 2020.

BYLAE
(As 'n las teen die Provinsiale Inkomstefonds)

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindeling	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknemers	Goedere en dienste	Ander				
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
1	Premier	6 350	(41 800)	48 300		(1 500)	1 350		(3 842)
2	Provinsiale Parlement								
3	Provinsiale Tesourie	(11 637)	(5 646)	(5 710)		(281)			
4	Gemeenskapsveiligheid	(27 967)		(15 503)		(11 581)	(883)		
5	Onderwys	(151 312)		207 564		(24 596)	(334 280)		(151 312)
6	Gesondheid	1 605 512	272 187	1 241 897		37 092	54 336		1 605 512
7	Maatskaplike Ontwikkeling	7 932	(19 302)	(7 900)		35 134			25 732
8	Menslike Nedersettings	(226 747)	(12 000)	31 950		(246 697)			(246 697)
9	Omgewingsake en Ontwikkelingsbeplanning	(8 921)		(9 738)			817		(500)
10	Vervoer en Openbare Werke	126 472	(35 286)	442 632		(6 000)	(274 874)		226 346
11	Landbou	(82 137)		(39 851)		(35 494)	(6 792)		(46 796)
12	Ekonomiese Ontwikkeling en Toerisme	(57 071)	(30 749)	(16 793)		(9 499)	(30)		(35 147)
13	Kultuursake en Sport	(99 624)	(17 899)	(35 227)		(42 562)	(3 936)		(52 384)
14	Plaaslike Regering	32 544	1 832	20 418		9 406	888		27 000
		1 113 394	111 337	1 862 039		(296 578)	(563 404)		1 347 912

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofdelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknemers	Goedere en dienste	Ander				
1	<p>Departement van die Premier</p> <p><i>Doel: Om 'n bekwame Wes-Kaapse Regering moontlik te maak en te bestuur deur 'n kultuur van innovasie en samewerking aan te wakker om beter dienste aan die mense van die Wes-Kaap te lewer</i></p>	R'000 6 350	R'000 (41 800)	R'000 48 300	R'000	R'000 1 350	R'000	R'000 (3 842)	
	<p>1 Uitvoerende Regeringsbestuur en Integrasie (Administrasie)</p> <p><i>Om uitvoerende regeringsondersteuningsdienste te verleen.</i></p>	(5 905)	(5 050)	(855)					
	<p>2 Provinsiale Strategiese Bestuur</p> <p><i>Om provinsiale strategiese bestuur te lei en te koördineer deur middel van beleid- en strategiese steun, die gebruik van data en bewyse en die institusionalisering van strategiese programme regoor die Wes-Kaapse Regering.</i></p>	(7 669)	(3 550)	(4 119)					
	<p>3 Mensebestuur (Korporatiewe Dienssentrum)</p> <p><i>Om 'n dwarsleggende mensebestuursdiens te verleen, bestaande uit organisatoriese ontwikkeling, opleiding en bemagtiging, en mensepraktyke.</i></p>	(16 035)	(13 700)	(2 335)					
	<p>4 Sentrum vir E-innovering (Korporatiewe Dienssentrum)</p> <p><i>Om diensuitnemendheid deur middel van inligtingskommunikasietegnologie vir die mense van die Wes-Kaap moontlik te maak.</i></p> <p><i>Waarvan</i></p> <p><i>Humanitêre steun: ontwikkeling van die kontaksentrum se bevoegdheid en klanteverhoudingsbestuur (KVB).</i></p> <p>Oordragte en subsidies</p> <p><i>Organisasies sonder winsoogmerk</i></p> <p><i>Besigheidshoekies by biblioteke:</i></p> <p><i>Vestiging en onderhoud van e-sentrums</i></p>	27 608	(13 300)	41 058	(1 500)	1 350		11 158	
					(1 500)				

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknemers	Goedere en dienste	Ander				
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
5	Korporatiewe Sekerheid (Korporatiewe Dienssentrum) <i>Om ondernemingsrisikobestuurs-, interne-oudit-, provinsiale forensiese, regs- en korporatiewekommunikasiedienste te verleen.</i> <i>Waarvan</i> <i>Geoormerkte toekenning: Ontwikkeling en uitbreiding van die Wes-Kaapse Regering se handelsmerk.</i>	8 351	(6 200)	14 551					(15 000)

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofdelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknemers	Goedere en dienste	Ander				
3	Provinsiale Tesourie <i>Doel: Bevordering van samehorigheid en inwonergesentreerdheid.</i> <i>Om kapasiteit in die openbare sektor op te bou deur aanpasbaar, innoverend en ondersteunend te wees.</i> <i>Geïntegreerde bestuur en vennootskappe wat die lewering van kwaliteitsdienste op 'n volhoubare manier moontlik maak.</i>	R'000 (11 637)	R'000 (5 646)	R'000 (5 710)	R'000	R'000 (281)	R'000	R'000	
	1 Administrasie <i>Om strategiese rigtinggewing en gehalte finansiële en ander steundienste aan die Minister en Hoof van die Departement te voorsien.</i> <i>Waarvan</i> Oordragte en subsidies <i>Huishoudings</i> <i>Beurse betaalbaar aan nie-werknemers</i>	(5 013)	(2 600)	(2 137)		(276)			
	2 Volhoubare Hulpbronbestuur <i>Om die doeltreffende en doelmatige bestuur van provinsiale en munisipale finansiële hulpbronne te verseker.</i>	(1 917)	(1 301)	(616)					
	3 Batebestuur <i>Om beleidsrigtinggewing te verleen, en om die bestuur van provinsiale finansiële stelsels, roerende bates en voorsieningskettlingbestuur binne die provinsiale en munisipale sfeer te fasiliteer en toe te pas.</i> <i>Waarvan</i> Oordragte en subsidies <i>Huishoudings</i> <i>Werknemersbystandsvoordele:</i> <i>Verlofgratifikasie</i>	(2 577)	(1 601)	(971)		(5)			
	4 Finansiële Staatsbestuur <i>Om rekenpligtigheid en finansiële staatsbestuur binne departemente, entiteite en munisipaliteite te bevorder.</i>	(2 130)	(144)	(1 986)					

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknemers	Goedere en dienste	Ander				
4	<p>Gemeenskapsveiligheid</p> <p><i>Doel: In die strewende na gemeenskapsveiligheid sal die Departement professionele polisiëring bevorder deur effektiewe oorsig soos deur wetgewing bepaal, veiligheidsvennootskappe met gemeenskappe en ander belanghebbendes (samelewing as geheel) te kapasiteer; en veiligheid in alle openbare geboue en ruimtes te bevorder.</i></p>	R'000 (27 967)	R'000	R'000 (15 503)	R'000	R'000 (883)	R'000	R'000	
	<p>1 Administrasie</p> <p><i>Om die Departement en verwante entiteite van strategiese rigting en ondersteunings-, administratiewe, finansiële en uitvoerende dienste te voorsien. Die doel van die Program is om doeltreffende steun aan die ministeriële kantore, Departementshoof, Wes-Kaapse Polisie-ombudsman en Wes-Kaapse Drankowerheid te bied wat betref die funksies van strategiese leierskap en effektiewe bestuur insluitende finansiële bestuur.</i></p>	(1 540)		(1 375)		(165)			
	<p>2 Burgerlike Toesig</p> <p><i>Om toesig te hou oor die gedrag, effektiwiteit en doeltreffendheid van wetstoepassingsagentskappe in die Provinsie.</i></p> <p>Waarvan</p> <p>Oordragte en subsidies</p> <p>Organisasies sonder winsoogmerk</p> <p> <i>Veiligheidsprogramme - Buurtwag</i></p> <p>Huishoudings</p> <p> <i>Uitgebreide Vennootskapsprogram - Gemeenskapspolisiëringsforums</i></p>	(5 056)		(2 882)	(1 581)	(593)			
	<p>3 Provinsiale Polisiëringfunksies</p> <p><i>Om te help met die implementering van die grondwetlike mandaat wat aan provinsies gegee is, ingevolge hul rol in die bevordering van goeie verhoudinge tussen gemeenskappe en die polisie deur sy gemeenskapsinklusiewe benadering en om te verseker dat alle diensleweringsklagtes oor polisiëring in die Provinsie onafhanklik en effektief aangespreek word.</i></p> <p>Waarvan</p> <p>Oordragte en subsidies</p> <p>Organisasies sonder winsoogmerk</p> <p> <i>Jeugveiligheidsprogram</i></p> <p>Huishoudings</p> <p> <i>Projek Chrysalis-fonds: Wes-Kaap</i></p>	(11 253)		(845)	(10 000)	(408)			
						1 155			
						(2 736)			
						(2 000)			
						(8 000)			

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknemers	Goedere en dienste	Ander				
	4 Sekuriteitsrisikobestuur <i>Om 'n 'regering as 'n geheel' benadering in werking te stel vir die bou van meer veerkragtige instellings en om gemeenskappe te bemagtig om groter veiligheid te bevorder.</i>	R'000 (10 118)	R'000	R'000 (10 401)	R'000	R'000 283	R'000	R'000	

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknemers	Goedere en dienste	Ander				
5	<p>Onderwys</p> <p><i>Doel: Die missie van die Departement is om te verseker dat elke kind kwalitatiewe leergeleenthede het in 'n funksionele en instaatstellende omgewing om kennis, bekwaamhede, vaardighede en waardes te verwerf om in 'n veranderende wêreld te slaag.</i></p>	R'000 (151 312)	R'000	R'000 207 564	R'000	R'000 (24 596)	R'000 (334 280)	R'000 (151 312)	
1	<p>Administrasie</p> <p><i>Om oorhoofse bestuur aan die onderwysstelsel te voorsien ooreenkomstig die Wet op Nasionale Onderwysbeleid, 1996 (Wet 27 van 1996), die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, 1999 (Wet 1 van 1999), en ander beleid.</i></p> <p>Waarvan</p> <p>Oordragte en subsidies</p> <p>Organisasies sonder winsoogmerk</p> <p><i>Fondse voorsien aan gewone openbare skole vir subsidie ten opsigte van Hoërskool-verbeteringsprogram, LITNUM-toekennings en biblioteekdienste</i></p>	(39 913)		(33 206)		(6 543)	(164)		
2	<p>Gewone Openbare Skoolonderrig</p> <p><i>Om gewone openbare onderrig vanaf Graad 1 tot 12 ooreenkomstig die Suid-Afrikaanse Skolewet, 1996 (Wet 84 van 1996), en Onderwys Witskrif 6 op Spesiale Onderwys: Die vestiging van 'n Inklusiewe Onderwys- en Opleidingsstelsel (Julie 2001) (Witskrif 6) te bied. E-onderwys word ook ingesluit.</i></p> <p>Waarvan</p> <p><i>Nasionale voorwaardelike toekenning: Wiskunde, Wetenskap en Tegnologie</i></p> <p><i>Geoordeelde toekenning: Artikel 25: Nooduitgawes vir 'n spesiale skoolvoedingsprogram.</i></p> <p>Oordragte en subsidies</p> <p>Organisasies sonder winsoogmerk</p> <p><i>Vir operasionele ondersteuning aan skole ten opsigte van COVID-19</i></p>	240 674		218 887		21 787		(5 069) 18 000	

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknemers	Goedere en dienste	Ander				
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
	3 Subsidies aan Onafhanklike Skole <i>Om onafhanklike skole te ondersteun ooreenkomstig die Suid-Afrikaanse Skolewet, 1996 (Wet 84 van 1996).</i>								
	4 Openbare Spesiale Skoolonderrig <i>Om gehalte onderwys aan leerders met hoogs gespesialiseerde ondersteuningsbehoefes te voorsien en ondersteuning te bied aan leerders in gewone openbare skole met gespesialiseerde ondersteuningsbehoefes, ingevolge die Suid-Afrikaanse Skolewet en die Onderwys Witskrif 6.</i>	(902)		(902)					
	5 Vroeëkindertontwikkeling <i>Om Vroeëkindertontwikkeling (VKO) aan die Graad R-vlak te voorsien in ooreenstemming met Onderwys Witskrif 5: Vroeëkindertontwikkeling: Die aanspraak van behoeftes in Vroeëkindertontwikkeling in Suid-Afrika (Mei 2001). E-onderwys word ook ingesluit.</i>	(1 829)		(1 829)					
	6 Infrastruktuurontwikkeling <i>Om infrastruktuurfasiliteite vir skole en nie-skole te voorsien en onderhou.</i> <i>Waarvan</i> <i>Nasionale voorwaardelike toekenning: Toekenning vir Onderwysinfrastruktuur</i> <i>Oordragte en subsidies</i> <i>Organisasies sonder winsoogmerk</i> <i>Skoolbeheerliggaam (SBL) se projekte - Skool- en Skoolsaalprogram</i>	(344 340)		27 776	(38 000)	(334 116)			(159 441)
	7 Eksamen- en Ondewysverwante Dienste <i>Om onderwysinrigtings as 'n geheel van eksamen- en onderrigverwante steun te voorsien.</i> <i>Waarvan</i> <i>Nasionale voorwaardelike toekenning: MIV en Vigs (Lewensvaardigheidsopleiding)</i> <i>Organisasies sonder winsoogmerk</i> <i>Fondse voorsien vir jeugontwikkeling by sentrums vir Verdere Onderrig en Opleiding (VOO) en Opleiding en Onderrig vir Volwassenes (OOV)</i>	(5 002)		(3 162)	(1 840)				(4 802)
					(1 840)				

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknemers	Goedere en dienste	Ander				
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	
6	Gesondheid <i>Doel: Ons onderneem om gelyke toegang tot gesondheidsdienste van gehalte in vennootskap met die toepaslike rolspelers binne 'n gebalanseerde en goedbestuurde gesondheidstelsel aan die mense van die Wes-Kaap en verder te lewer.</i>	1 605 512	272 187	1 241 897		37 092	54 336	1 605 512	
	1 Administrasie <i>Om die strategiese bestuur en algehele administrasie van die Departement te behartig.</i> <i>Waarvan</i> <i>Nasionale voorwaardelike toekenning: Provinsiale Rampverligting</i> <i>Geoormerkte toekennings:</i> <i>Fondse benodig vir besteding op COVID-19-aktiwiteite wat verband hou met personeel en fasiliteite.</i>	491 292		491 292				53 292	
	2 Distriksgesondheidsdienste <i>Om fasiliteitsgebaseerde distriksgesondheidsdienste (by klinieke, gemeenskapsgesondheidsentrums en distrikshospitale) en gemeenskapsgebaseerde distriksgesondheidsdienste (GGD) aan die inwoners van die Wes-Kaap te lewer.</i> <i>Waarvan</i> <i>Nasionale voorwaardelike toekenning: MIV-, TB-, Malaria- en Gemeenskapsuitreik-toelaag</i> <i>Waarvan</i> <i>MIV en Vigs-komponent</i> <i>COVID-19 komponent</i> <i>Geoormerkte toekennings:</i> <i>Fondse benodig vir besteding op COVID-19-aktiwiteite wat verband hou met personeel en fasiliteite.</i>	962 693	245 087	668 336		37 092	12 178	438 000	
	<i>Oordragte en subsidies</i> <i>Organisasies sonder winsoogmerk</i> <i>Gemeenskapstoetse & -sifting en ondersteuning van COVID-19-reaksie</i> <i>Lentegeur-veldhospitaal uitbreiding van toegang tot palliatiewe sorg in reaksie op COVID-19-pandemie</i> <i>MIV en Vigs: Gemeenskapsuitreik-, Lekeberading- en Palliatiewe sorg- en oorgangsdienste, ensovoorts</i>					24 000		(36 708)	
						19 000		588 928	
						(5 908)		410 473	

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknemers	Goedere en dienste	Ander				
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	
3	Mediese Nooddienste <i>Om mediese nooddienste voor hospitalisasie te lewer, insluitende oorplasings tussen hospitale en beplande pasiëntvervoer; sowel as kliniese bestuur en koördinasie van noodmedisyne binne die provinsiale Gesondheidsdepartement.</i>								
4	Provinsiale Hospitaaldienste <i>Om 'n hospitaaldiens te lewer wat toeganklik, geskik en doeltreffend is en algemene spesialisdienste te verskaf, insluitend 'n gespesialiseerde rehabilitasiediens, tandheelkundediens en psigiatrisiese diens, asook om 'n platform vir die opleiding van professionele gesondheidswerkers te skep en navorsing uit te voer.</i> Waarvan Geormerkte toekennings: <i>Fondse benodig vir besteding op COVID-19-aktiwiteite wat verband hou met personeel en fasiliteite.</i>	44 527	25 600	13 125			5 802	44 527	
5	Sentrale Gesondheidsdienste <i>Om tersiêre en kwaternêre gesondheidsdienste te voorsien en 'n platform vir die opleiding van gesondheidswerkers en navorsing daar te stel.</i> Waarvan Geormerkte toekennings: <i>Fondse benodig vir besteding op COVID-19-aktiwiteite wat verband hou met personeel en fasiliteite.</i>	45 000	1 500	10 500			33 000	45 000	
6	Gesondheidswetenskappe en Opleiding <i>Om opleiding en ontwikkelingsgeleenthede aan werklike en potensiële werknemers van die Departement te skep.</i>								
7	Gesondheidsorgsteundienste <i>Om steundienste te lewer wat die Departement in staat stel om sy doelwitte te bereik.</i>								
8	Gesondheidsfasiliteitebestuur <i>Om nuwe gesondheidsfasiliteite te verskaf en bestaande fasiliteite op te knap, op te gradeer en in stand te hou, insluitende gesondheidstegnologie.</i> Waarvan Geormerkte toekennings: <i>Fondse benodig vir besteding op COVID-19-aktiwiteite wat verband hou met personeel en fasiliteite.</i>	62 000		58 644			3 356	62 000	

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknemers	Goedere en dienste	Ander				
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	
7	<p>Maatskaplike ontwikkeling</p> <p><i>Doel: Om die voorsiening van 'n omvattende netwerk van maatskaplike ontwikkelingsdienste te verseker wat die armes, kwesbares en diegene met spesiale behoeftes geleenthede gee en hulle bemagtig.</i></p> <p>1 Administrasie</p> <p><i>Die program omvat die strategiese bestuur en steundienste op alle vlakke van die Departement, d.i. provinsiale, streeks-, distriks-, en fasiliteit- of inrigtingvlak.</i></p> <p>2 Maatskaplike Welsynsdienste</p> <p><i>Voorsien geïntegreerde ontwikkelingsmaatskaplike welsynsdienste aan die armes en kwesbares in samewerking met belanghebbendes en burgerlike gemeenskapsorganisasies.</i></p> <p>Waarvan</p> <p>Oordragte en subsidies</p> <p>Organisasies sonder winsoogmerk</p> <p>Dienste aan bejaardes</p> <p>3 Kinders en Families</p> <p><i>Om omvattende kinder-, familiesorg- en ondersteuningsdienste aan gemeenskappe in vennootskap met belanghebbendes en organisasies in die burgerlike samelewing te verskaf.</i></p> <p>Waarvan</p> <p>Oordragte en subsidies</p> <p>Organisasies sonder winsoogmerk</p> <p>Voorskoolse ontwikkeling en gedeeltelike sorgfasiliteite</p> <p>4 Herstellende Dienste</p> <p><i>Om geïntegreerde ontwikkelende maatskaplike misdaadvoorkomingsdienste en teen-dwelmmisbruikdienste aan die mees kwesbares in die gemeenskap te voorsien in samewerking met belanghebbendes en burgerlike organisasies.</i></p>	7 932	(19 302)	(7 900)		35 134			25 732
		(24 702)	(19 302)	(7 900)		2 500			
		6 700				2 500			
						6 700			

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknemers	Goedere en dienste	Ander				
	5 Ontwikkeling en Navorsing <i>Om volhoubare ontwikkelingsprogramme te voorsien wat bemagtiging van gemeenskappe fasiliteer, gebaseer op empiriese navorsing en demografiese inligting.</i>	R'000 25 934	R'000	R'000	R'000	R'000 25 934	R'000	R'000	R'000
	<p><i>Waarvan</i></p> <p>Oordragte en subsidies</p> <p><i>Organisasies sonder winsoogmerk</i></p> <p><i>Verligting van armoede en maak van 'n volhoubare bestaan</i></p>					R'000 25 934			R'000 25 732

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknemers	Goedere en dienste	Ander				
8	Menslike Nedersettings <i>Doel: Om nedersettings te vestig wat goeie basiese en sosio-ekonomiese dienste bied.</i> <i>Om 'n reeks verhuurings- en eienaarskapsopsies aan te bied in reaksie op die verskillende behoeftes en die inkomste van huishoudings.</i> <i>Om nedersettings deurlopend te verbeter deur 'n gesamentlike poging van landsburgers en die staat, ondersteun deur bydraes van die privaat sektor.</i>	R'000 (226 747)	R'000 (12 000)	R'000 31 950	R'000	R'000 (246 697)	R'000	R'000 (246 697)	
	1 Administrasie <i>Om algehele bestuur aan die Departement te lewer in ooreenstemming met alle toepaslike wette en beleid.</i>	(815)		(815)					
	2 Behuisingsbehoefte, Navorsing en Beplanning <i>Om behuisingsafleweringsbehoefte, navorsing en beplanning te onderneem en te fasiliteer.</i>	(69)		(69)					
	3 Behuisingsontwikkeling <i>Om toelaes en behuisingsgeleenthede, waaronder toegang tot basiese dienste, aan begunstigdes te voorsien, ooreenkomstig die Nasionale Behuisingskode, 2009</i> <i>Waarvan</i> <i>Nasionale voorwaardelike toekenning: Toekenning vir Ontwikkeling van Menslike Nedersettings</i> <i>Geoormerkte toekenning: Toekenning vir Herstel van Eiendomsregte</i>	(225 863)	(12 000)	32 834		(246 697)		(202 265) (44 432)	
	4 Behuisingsbatebestuur <i>Om strategies, effektiewe en doeltreffende bestuur, afwenteling en oordrag van behuisingsbates te voorsien.</i>								

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknemers	Goedere en dienste	Ander				
			R'000	R'000	R'000				
9	Omgewingsake en Ontwikkelingsbeplanning <i>Doel: Ter bevordering van 'n sterk volhoubare, gehalte en omvattende lewensomgewing ter ondersteuning van menslike welstand.</i>	R'000 (8 921)	R'000	R'000 (9 738)	R'000	R'000 817	R'000	R'000 (500)	
	1 Administrasie <i>Om die algehele bestuur van die Departement te behartig en 'n sentrale steundiens te lewer.</i>	(858)		(1 089)		231			
	2 Omgewingsbeleid, Beplanning en Koördinerings <i>Om die integrasie van omgewingsdoelwitte by nasionale, provinsiale en plaaslike regeringsbeplanning te verseker, insluitende provinsiale groei en ontwikkelingstrategieë, plaaslike ekonomiese ontwikkelingsplanne en geïntegreerde ontwikkeling. Die program sluit oorkoepelende funksies in soos navorsing, departementele strategie, inligtingsbestuur en klimaatsveranderingsbestuur.</i>	(215)		(355)		140			
	3 Nakoming en Toepassing <i>Om te verseker dat omgewingsnakomingsmoniteringstelsels daargestel en geïmplementeer word om wetgewing en omgewingsmagtigings toe te pas, nakomingsmonitering en toepassingskapasiteit te bou deur die instelling en opleiding van omgewingsbestuursinspektore, om te reageer op klagtes en kennisgewings van omgewingsoortredings en om op te tree om hierdie klagtes te monitor en waar nodig die nakoming van omgewingsvereistes af te dwing.</i>	(404)		(566)		162			
	4 Omgewingsgehaltebestuur <i>Om wette, beleid, norme, standaarde en riglyne te ontwikkel vir omgewingsimpakbestuur en luggehaltebestuur en om die bestuur van afval en besoedeling op provinsiale en plaaslike regeringsfere te ontwikkel.</i>	(1 796)		(1 964)		168			
	5 Biodiversiteitsbestuur <i>Om die billike verdeling en volhoubare gebruik van natuurlike hulpbronne te bevorder, om by te dra tot ekonomiese ontwikkeling deur die bestuur van biodiversiteit tesame met die komponente, prosesse, habitate, en funksies daarvan.</i>	(3 819)		(3 819)					

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknemers	Goedere en dienste	Ander				
10	<p>Vervoer en Openbare Werke</p> <p><i>Doel: Om onvermoed die lewering van infrastruktuur en dienste na te streef wat omvattend, veilig en tegnologies relevant is, daarna streef om elke burger in die Wes-Kaap te genees, te bekwaam, te integreer, te verbind en te bemagtig, gedryf deur passie, etiek en 'n standvastige verbintenis tot die omgewing en ons mense as ons hoeksteen.</i></p>	R'000 126 472	R'000 (35 286)	R'000 442 632	R'000	R'000 (6 000)	R'000 (274 874)	R'000 226 346	
	<p>1 Administrasie</p> <p><i>Om algehele bestuursondersteuning aan die Departement te verleen.</i></p>	63 377	(5 795)	68 172		1 000			
	<p>2 Openbarewerke-infrastruktuur</p> <p><i>Om gebalanseerde provinsiale regeringsgebou-infrastruktuur te voorsien wat integrasie, toeganklikheid, volhoubaarheid, billikheid, omgewingsensitieweit, ekonomiese groei en maatskaplike bemagtiging bevorder.</i></p> <p>Waarvan</p> <p><i>Geoormerkte toekenning: Beplanningsvoorbereiding vir Dorpstraat 13</i></p> <p><i>Geoormerkte toekenning: Kwarantyn en isolasie doeleindes vir COVID-19.</i></p>	326 919	(13 509)	340 428				(6 000) 356 000	
	<p>3 Vervoerinfrastruktuur</p> <p><i>Om vervoerinfrastruktuur te lewer en in stand te hou wat volhoubaar, geïntegreerd en omgewingsensitief is, wat maatskaplike bemagtiging en ekonomiese groei ondersteun en fasiliteer, toeganklikheid bevorder en die veilige, bekostigbare vervoer van mense, goedere en dienste moontlik maak.</i></p> <p>Waarvan</p> <p><i>Nasionale voorwaardelike toekenning: Provinsiale Instandhouding van Paaie</i></p>	(298 528)	(12 557)	(9 097)		(276 874)		(161 654)	

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofdelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknemers	Goedere en dienste	Ander				
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
4	Vervoerondernemings <i>Om die voorsiening van geïntegreerde landvervoerdienste te beplan, te reguleer en te fasiliteer deur koördinerende en samewerking met nasionale beplanningsowerhede, munisipaliteite, gemeenskapsgebaseerde organisasies, nie-regeringsorganisasies en die privaat sektor om die mobiliteit van alle gemeenskappe te verbeter en te fasiliteer.</i>	39 000	(39)	44 039		(6 000)	1 000		
	<p>Waarvan</p> <p><i>Geoormerkte toekenning: Red Dot diens vir vervoer as deel van kwarantyn en isolasie fasiliteite vir COVID-19.</i></p> <p>Oordragte en subsidies</p> <p><i>Provinsies en munisipaliteite</i></p> <p><i>Munisipale bankrekening: Geoormerkte toekenning: Vervoerstelsels - Spoorveiligheid - Spoor wetstoepassingseenheid</i></p>					(6 000)		44 000	(6 000)
5	Vervoerregulering <i>Om die vervoerwese te reguleer deur die registrasie en lisensiering van voertuie, verenigings, operateurs en bestuurders; om veiligheid te bevorder deur middel van verkeerswetstoepassing; om padveiligheidsonderrig, kommunikasie, bewusmaking en die bedryf van weegbrûe te fasiliteer en om opleiding aan verkeerspolisie en ander wetstoepassingsbeamptes te verskaf.</i>	(3 986)	(3 386)	(600)					
6	Gemeenskapsgebaseerde Programme <i>Om die implementering van programme en strategieë wat lei tot die ontwikkeling en bemagtiging van gemeenskappe en kontrakteurs te bestuur, met inbegrip van die provinsiale bestuur en koördinerende van die Uitgebreide Openbarewerkeprogram (UOWP).</i>	(310)		(310)					

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofdelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknemers	Goedere en dienste	Ander				
11	<p>Landbou</p> <p><i>Doel: Om die volle potensiaal van landbou te ontsluit om die ekonomiese, ekologiese en sosiale welstand van alle mense in die Wes-Kaap te versterk deur:</i></p> <p><i>Aanmoediging van gesonde betrokkenheid van aandeelhouders.</i></p> <p><i>Bevordering van die produsering van bekostigbare, voedsame, veilige en toeganklike voedsel, vesel en landbouprodukte.</i></p> <p><i>Versekering van die volhoubare bestuur van natuurlike hulpbronne.</i></p> <p><i>Uitvoering van indringende en relevante navorsing en tegnologie-ontwikkeling.</i></p> <p><i>Ontwikkeling, behoud en werwing van kundigheid en menslike kapitaal.</i></p> <p><i>Lewering van 'n bevoegde en professionele landbouvoorigting-steundiens.</i></p> <p><i>Vergroting van mark-toeganklikheid vir die landbousektor in geheel.</i></p> <p><i>Bydrae tot die verligting van armoede en hongersnood.</i></p> <p><i>Versekering van deursigtige en doeltreffende regeringsbestuur.</i></p>	R'000 (82 137)	R'000	R'000 (39 851)	R'000	R'000 (35 494)	R'000 (6 792)	R'000	R'000 (46 796)
	<p>1 Administrasie</p> <p><i>Om beleidsvoorskrifte en prioriteite te bestuur en formuleer en te verseker dat daar toepaslike ondersteuningsdienste aan alle ander programme in verband met finansies, personeel, inligting, kommunikasie en aankope verleen word.</i></p>	(3 733)		(3 733)					
	<p>2 Volhoubare Hulpbronbestuur</p> <p><i>Om landbou-ondersteuningsdienste aan boere te voorsien om sodoende die volhoubare ontwikkeling en bestuur van landbouhulpbronne te verseker.</i></p> <p>Waarvan</p> <p><i>Geoormerkte Toekenning: Rivierbeskermingswerke: (Keurbomenrivier, Jan du Toitsrivier, Bo Hexrivier)</i></p>	(27 833)		(24 833)		(3 000)			
						(3 000)			(3 000)

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknemers	Goedere en dienste	Ander				
	8 Landelike Ontwikkeling <i>Om die ontwikkelingsprogramme van belanghebbendes in die landelike gebiede te koördineer.</i>	R'000 (1 560)	R'000	R'000 (1 560)	R'000	R'000	R'000	R'000	

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknemers	Goedere en dienste	Ander				
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
12	Ekonomiese Ontwikkeling en Toerisme	(57 071)	(30 749)	(16 793)		(9 499)	(30)		(35 147)
	<i>Doel: Om kwalitatiewe leierskap aan die Wes-Kaapse ekonomie te verskaf deur die Departement se begrip van die ekonomie, sy vermoë om ekonomiese geleenthede en potensiaal te identifiseer, en sy bydrae tot die regering se ekonomiese prioriteite. Die Departement sal die produktiwiteit en mededingingsvermoë van die provinsiale ekonomie verbeter.</i>								
	1 Administrasie	(3 619)		(3 589)			(30)		
	<i>Om sterk vernuwend leierskap te voorsien en om skoon, doelmatige, kostedoeltreffende, deursigtige en responsiewe korporatiewe dienste aan die Departement te lewer.</i>								
	2 Geïntegreerde Ekonomiese Ontwikkelingsdienste	3 467	(7 213)	(14 968)		25 648			
	<i>Om 'n bemagtigende besigheidsomgewing te bevorder en te steun wat geleenthede skep vir groei en werksgeleenthede.</i>								
	<i>Waarvan</i>								
	<i>Oordragte en subsidies</i>								
	<i>Openbare korporasies en privaat ondernemings</i>								
	<i>Ander privaat ondernemings: Vir die implementering van die mikro- en informele besigheidsondersteuning</i>					11 000			
	<i>Ander private ondernemings: COVID-19 besigheidsontwikkelingsprogram vir klein en mikro ondernemings (KMMO) - Om mikro- en kleinondernemings te ondersteun wat lapmaskers, handsanitiese en sanitasie-middeltoedieners vervaardig</i>					2 000			
	<i>Ander privaat ondernemings: Vir die implementering van die bedryfskapitaalfonds</i>					6 930			
	<i>Ander privaat ondernemings: Vir die implementering van die Wes-Kaapse KMMO-hulp-en-verligtingsfonds</i>					9 000			
	<i>Ander privaat ondernemings: Vir die implementering van die Smart Procurement World Projek</i>					(1 000)			
	<i>Ander privaat ondernemings: Vir die implementering van die Dorpsgebied-Ekonomiese Herlewingsprojek</i>					(4 224)			

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknemers	Goedere en dienste	Ander				
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
	<p><i>Organisasies sonder winsoogmerk</i></p> <p><i>Western Cape Economic Development Partnership (WCEDP): Om fondse te voorsien vir 'n WCEDP-intervensie wat daarop gemik is om die volhoubaarheid van plaaslike spazawinkels te verbeter deur die uitreiking van digitale geskenkbewyse aan geïdentifiseerde gemeenskapsorganisasies wat 'n voetspoor in daardie spesifieke gemeenskap het.</i></p> <p><i>Qhubeka Charity: Om die KMMO-ontwikkelingsinisiatiewe van die organisasie te ondersteun, as deel van die opkomende temas en stimulering van werkskepping</i></p> <p><i>Weskus-besigheidsontwikkelingsentrum (WCBDC): Om die bedrywighede van die WCBDC te ondersteun wat besigheidsondersteuningsdienste lewer aan KMMO's binne die Weskustreek.</i></p>					2 000			
						(358)			
						300			
3	<p>Handel- en Sektorontwikkeling</p> <p><i>Om ekonomiese groei in geteikende sektore te stimuleer deur bedryfsontwikkeling, handel en beleggingsbevordering.</i></p> <p><i>Waarvan</i></p> <p><i>Oordragte en subsidies</i></p> <p><i>Departementele agentskappe en rekeninge</i></p> <p><i>Wes-Kaapse Agentskap vir Toerisme, Handel- en Beleggingsbevordering (Wesgro): Om befondsing te voorsien vir uitvoergroei en handel- en beleggingsgroei-inisiatiewe</i></p>	(22 955)	(7 797)	(167)	(14 991)				
						(14 991)			(14 991)
4	<p>Sakeregulering en Regeringsbestuur</p> <p><i>Om 'n bemagtigende, maatskaplik-verantwoordelike sake-omgewing in die Wes-Kaap te verseker deur middel van algemene tussenkomste binne die besigheidsomgewing, asook deur spesifieke tussenkomste wat deur die Grondwet, nasionale en provinsiale wetgewing en beleid bemagtig is.</i></p>	(1 142)	(798)	(344)					

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknemers	Goedere en dienste	Ander				
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	
5	<p>Ekonomiese Beplanning</p> <p><i>Om ondersteuning aan die provinsiale leierskap te verleen en ekonomiese groei moontlik te maak deur die opwekking en koördinerende van ekonomiese navorsing en beplanning, en deur die aktiewe ondersteuning van belangrike ekonomiese tematische drywers en instaatstellers wat ekonomiese groei in die ekonomie en binne dele van die ekonomie sal stimuleer.</i></p> <p>Waarvan</p> <p>Oordragte en subsidies</p> <p><i>Departementele agentskappe en rekeninge</i></p> <p><i>Wes-Kaapse Agentskap vir Toerisme, Handel en Beleggingsbevordering (Wesgro): Vir die vestiging van 'n spesiale ekonomiese sone in Atlantis</i></p>	(13 177)	(8 800)	1 900		(6 277)			
						(6 277)		(6 277)	
6	<p>Toerisme, Kuns en Vermaaklikheid</p> <p><i>Om die implementering van 'n geïntegreerde toerisme strategie te fasiliteer wat sal lei tot volgehoue en toenemende groei en werkskepping in die toerismebedryf.</i></p> <p>Waarvan</p> <p>Oordragte en subsidies</p> <p><i>Provinsies en Munisipaliteite</i></p> <p><i>Stad Kaapstad: Om finansiering vir inisiatiewe vir toerismeveiligheid te bied.</i></p> <p><i>Departementele agentskappe en rekeninge</i></p> <p><i>Wes-Kaapse Agentskap vir Toerisme, Handel en Beleggingsbevordering (Wesgro): Om beleggingsinisiatiewe te verhoog - Bestemmingsbemarking</i></p>	(15 899)	(3 188)	1 168		(13 879)			
						(8 665)		(8 665)	
						(5 214)		(5 214)	
7	<p>Vaardigheidsontwikkeling en Innovasie</p> <p><i>Om die voorsiening van menslike kapitaal en ondernemingsvaardighede te fasiliteer ten einde in die Wes-Kaap se behoefte aan die ontwikkeling van menslike hulpbronne te voorsien.</i></p>	(3 746)	(2 953)	(793)					

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknemers	Goedere en dienste	Ander				
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
13	Kultuursake en Sport <i>Doel: Ons moedig uitnemendheid en inklusiwiteit in sport en kultuur aan deur middel van die effektiewe, doeltreffende en volhoubare gebruik van ons hulpbronne, en deur kreatiewe vennootskappe met ander. In ons strewe na uitnemendheid en om die Wes-Kaap die sport- en kultuursentrum van Suid-Afrika te maak, sal ons die toestande vir toegang en massadeelname, talentidentifisering en vaardigheidsontwikkeling skep.</i>	(99 624)	(17 899)	(35 227)		(42 562)	(3 936)		(52 384)
	1 Administrasie <i>Om die oorhoofse finansiële en strategiese bestuur en administratiewe steun van die Departement van Kultuursake en Sport te behartig.</i>	(4 481)	(2 654)	(1 797)			(30)		
	2 Kultuursake <i>Om kuns-, kultuur-, museum-, erfenis- en taalverwante dienste aan die inwoners van die Wes-Kaap te voorsien.</i> <i>Waarvan</i> Oordragte en subsidies <i>Departementele agentskappe en rekeninge:</i> <i>Wes-Kaapse Kultuurkommissie</i> <i>Wes-Kaapse Taalkomitee</i> <i>Kunstekaap</i> <i>Erfenis Wes-Kaap</i> <i>Organisasies sonder winsoogmerk</i> <i>Kuns- en kultuurorganisasies</i> <i>Provinsie-ondersteunde museums</i>	(12 596)	(5 507)	(4 015)		(2 855)	(219)		
	3 Biblioteek- en Argiefdienste <i>Om omvattende biblioteek- en argiefdienste in die Wes-Kaap te voorsien.</i> <i>Waarvan</i> <i>Nasionale voorwaardelike toekenning:</i> <i>Gemeenskapsbiblioteekdienste</i> <i>Addisionele geoormerkte toekenning vir biblioteekmateriaal.</i> Oordragte en subsidies <i>Provinsies en munisipaliteite</i> <i>Munisipaliteite: Ter bevordering van openbare biblioteke</i>	(43 913)	(5 120)	(1 326)		(34 176)	(3 291)		(34 700) 5 000
						(34 176)			

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknemers	Goedere en dienste	Ander				
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
	4 Sport en Ontspanning <i>Om sport- en ontspanningsaktiwiteite aan die inwoners van die Wes-Kaap te voorsien.</i> <i>Waarvan</i> <i>Nasionale voorwaardelike toekenning:</i> <i>Massadeelname en Sportontwikkeling</i> <i>Oordragte en subsidies</i> <i>Organisasies sonder winsoogmerk</i> <i>Sportfederasies en -liggame: Finansiële bystand</i>	(38 634)	(4 618)	(28 089)		(5 531)	(396)		
						(5 531)			(22 684)

**MEMORANDUM OOR DIE OOGMERKE VAN DIE WES-KAAPSE
AANSUIWERINGSBEGROTINGSWETSONTWERP (COVID-19)
(2020/21- FINANSIËLE JAAR)**

1. AGTERGROND

- 1.1 Die Provinsie Wes-Kaap ervaar tans die vinnige verspreiding van die koronavirussiekte 2019 (COVID-19), wat 'n oordraagbare siekte is wat deur die erge akute respiratoriese sindroomverwante koronavirus 2 (SARS-CoV-2) veroorsaak word, en wat gedurende die jaar 2020 deur die Wêreldgesondheidsorganisasie tot 'n wêreldpandemie verklaar is.
- 1.2 Artikel 31 van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, 1999 (Wet 1 van 1999), bepaal dat die Provinsiale Minister verantwoordelik vir finansies 'n aansuiweringsbegroting in die Provinsiale Parlement ter tafel kan lê om voorsiening te maak vir onvoorsienbare en onvermydelike uitgawes wat deur die provinsiale Kabinet aanbeveel word binne die nasionale raamwerk, die gebruik van fondse in 'n noodsituasie, die herpriorisering van fondse en die hertoewysing van besparings deur middel van die verskuiwing van fondse tussen en binne begrotingsposte, en die oordra van onbestede fondse uit die voorafgaande finansiële jaar.
- 1.3 As antwoord op die COVID-19-ramp het die Provinsiale Minister verantwoordelik vir finansies op 4 April 2020, ingevolge artikel 25(1) van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, 1999, die aanwending van fondse uit die Provinsiale Inkomstefonds vir die ramp gemagtig. Die Wes-Kaapse Aansuiweringsbegrotingswetsontwerp (COVID-19) (2020/21- Finansiële Jaar), 2020 (die Wetsontwerp), maak voorsiening vir die bewilliging van fondse in die 2020/21- finansiële jaar vir onvoorsienbare en onvermydelike uitgawes.
- 1.4 Artikel 25(6) van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, 1999, bepaal dat uitgawes van hierdie aard óf by die volgende provinsiale aansuiweringsbegroting vir die finansiële jaar waarin die uitgawes gemagtig is, opgeneem moet word, óf in ander begrotingswetgewing wat in die Provinsiale Wetgewer ter tafel gelê word binne 120 dae nadat die Provinsiale Minister verantwoordelik vir finansies die uitgawes gemagtig het, wat ook al gouer is. In hierdie geval is geen aparte begrotingswetgewing nodig nie.

2. INHOUD VAN WETSONTWERP

- 2.1 **Klousule 1** inkorporeer die woordomsrywings wat in die Wes-Kaapse Begrotingswet, 2020, gebruik word, in die Wetsontwerp en omskryf die term "COVID-19".
- 2.2 **Klousule 2** bepaal dat aangesuiwerde bewilligings uit die Provinsiale Inkomstefonds toewysbaar aan verskeie begrotingsposte en hoofindelings binne 'n begrotingspos vir spesifiek aangeduide doeleindes in die Bylae by die Wetsontwerp uiteengesit word. Die besteding van hierdie bewilligings is onderworpe aan die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, 1999.
- 2.3 **Klousule 3** bepaal dat die bedrae wat in die Bylae aangedui is as spesifiek en uitsluitlik bewillig en wat verwys na—
- (a) nasionale voorwaardelike toekennings, slegs vir die doel bepaal in die Division of Revenue Act en ooreenkomstig die raamwerk gepubliseer ingevolge daardie Wet gebruik mag word; en
 - (b) geormerkte toekennings, slegs gebruik mag word vir die doel bepaal in die Bylae en ooreenkomstig die voorskrifte wat ingevolge artikel 4 van die Wes-Kaapse Begrotingswet, 2020, uitgereik word.
- 2.4 **Klousule 4** maak voorsiening vir die kort titel van die Wetsontwerp.

3. OORLEGPLEGING

Departement van die Premier: Regsdienste
Departement van die Premier
Wes-Kaapse Provinsiale Parlement
Provinsiale Tesourie
Departement van Gemeenskapsveiligheid
Wes-Kaapse Onderwysdepartement
Departement van Gesondheid
Departement van Maatskaplike Ontwikkeling
Departement van Menslike Nedersettings
Departement van Omgewingsake en Ontwikkelingsbeplanning
Departement van Vervoer en Openbare Werke
Departement van Landbou
Departement van Ekonomiese Ontwikkeling en Toerisme
Departement van Kultuursake en Sport
Departement van Plaaslike Regering
Ouditeur-generaal

4. FINANSIËLE IMPLIKASIES

R1 113,394 miljoen sal beskikbaar gestel word aan die onderskeie begrotingsposte uiteengesit in die Bylae by die Wetsontwerp, vanuit fondse opsy gesit in die 2020/21- finansiële jaar.

5. WETGEWENDE BEVOEGDHEID

Die Provinsiale Minister verantwoordelik vir finansies is tevrede dat die bepalings van die Wetsontwerp binne die wetgewende bevoegdheid van die Provinsie ressorteer.

UMTHETHO OSAYILWAYO

Ulwabiwo lwesixamali esihlengahlengisiweyo esisuka kwiNgxowa Mali yeNgeniso yePhondo ngokwecandelo 31 loMthetho uMthetho woLawulo lwezi Mali zikaRhulumente, 1999, ngokuthobela unyaka mali ophela ngowama-31 kuMatshi 2021 kusenzelwa imicimbi ehambelana nemfuno zeCOVID-19 kwiPhondo leNtshona Koloni; kunye nokuhambelana nemicimbi enxulumene noko.

WENZIWA USEBENZE yiPalamente yePhondo leNtshona Koloni, ngoluhlobo:—

Utoliko

1. Kulo Mthetho, ngaphandle kokuba imeko ibonisa nto yimbi, naliphi na igama okanye ingcaciso enika intsingiselo kuMthetho woLwabiwomali weNtshona Koloni, 2020 (UMthetho 2 ka-2020), inentsingiselo emiselwe kuloMthetho yaye, ngaphandle kokuba inkcazelo ithetha nto yimbi—

“COVID-19” ithetha isifo sentsholongwane yakhorona na 2019 esisifo esosuleky esibangelwa yintsholongwane (SARS-CoV-2) (intsholongwani yekhorona eneempawu eziqatseleyo zokuphefumla nzima 2) nobhubhane obhengeziweyo wehlabathi nguMbutho wezeMpilo weHlabathi ngo-2020.

Ulwabiwo lwesixamali esihlengahlengisiweyo kulungiselelwa iimfuno zePhondo

2. (1) UHlengahlengiso loLwabiwomali lusenziwa yiPalamente yePhondo ngemali esuka kwiNgxowamali yeNgeniso yePhondo ngokwecandelo 31 loMthetho uMthetho woLawulo lweziMali zikaRhulumente, kusenzelwa iimfuno ezihambelana neCOVID-19 kwiPhondo kulo nyakamali ka 2020/21, kwiivoti nakolona lwahlulo kwiivoti nganye, nokulungiselela iinjongo ezithile ezidwelisiweyo, zicaciswe ngokuphandle kwiShedyuli.

(2) Inkcitho kulwabiwomali echazwe kwicandelwana (1) isengumba oza kujongwa nguMthetho uMthetho woLawulo lweziMali zikaRhulumente.

Ulwabiwo lwesixamali esibekwe ngokukodwa nangokukhethekileyo

3. Izixamali esichazwe kwiShedyuli njengesibekwe ngokukodwa nesabiwe ngokukhethekileyo yaye oko kubhekisa—

- (a) isibonelelo esinemiqathango sesizwe, singasetyenziselwa kuphela injongo echazwe kuMthetho wohwahlulo lweNgeniso yaye nangokulandela isiseko esipapashwe ngokwalo Mthetho;
- (b) ulwabiwo olubekelwe bucala lungasetyenziselwa kuphela injongo echazwe kwiShedyuli yaye nangokuhambelana nezikhokelo ezikhutshwe ngokwecandelo 4 loMthetho woLwabiwo weNtshona Koloni, 2020.

Isihloko esifutshane

4. Lo Mthetho ubizwa ngokuba nguMthetho woHlengahlengiso loLwabiwo Mali weNtshona Koloni (COVID-19) (kuNyaka Mali ka-2020/21), 2020.

ISHEDYULI
(Njengesicelo sentlawulo kwiNgxowamali yePhondo)

Ivoti	Inkcazelo Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	Iintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxaso-mali oluya ku	Iintlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Iintlawulo kwiiAsethi eziyiMali	Iimali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	Iimpahla neenkonziso	Ezinye				
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
1	ISebe leNkulumbuso	6 350	(41 800)	48 300		(1 500)	1 350		(3 842)
2	IPalamente yePhondo								
3	UNondyebo wePhondo	(11 637)	(5 646)	(5 710)		(281)			
4	UKhuselo loLuntu	(27 967)		(15 503)		(11 581)	(883)		
5	EzeMfundo	(151 312)		207 564		(24 596)	(334 280)		(151 312)
6	ezeMpilo	1 605 512	272 187	1 241 897		37 092	54 336		1 605 512
7	UPhuhliso loLuntu	7 932	(19 302)	(7 900)		35 134			25 732
8	ISebe lokuHlaliswa koLuntu	(226 747)	(12 000)	31 950		(246 697)			(246 697)
9	IMicimbi yokusiNgqongileyo neSicwangciso soPhuhliso	(8 921)		(9 738)			817		(500)
10	UThutho neMisebenzi yoLuntu	126 472	(35 286)	442 632		(6 000)	(274 874)		226 346
11	ULimo	(82 137)		(39 851)		(35 494)	(6 792)		(46 796)
12	UPhuhliso lwezoQoqosho noKhenketho	(57 071)	(30 749)	(16 793)		(9 499)	(30)		(35 147)
13	iMicimbi yezeNkcubeko nezeMidlalo	(99 624)	(17 899)	(35 227)		(42 562)	(3 936)		(52 384)
14	ISebe loRhulumente woMmandla	32 544	1 832	20 418		9 406	888		27 000
		1 113 394	111 337	1 862 039		(296 578)	(563 404)		1 347 912

Ivoti	Inkcazelo Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	Iintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxaso-mali oluya ku	Iintlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Iintlawulo kwiiAsethi eziyiMali	Iimali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	Iimpahla neenkonz	Ezinye				
1	ISebe leNkulumbuso Injongo: <i>Ukwenza nokukhokela uRhulumente weNtshona Koloni okwaziyo ukwenza ngokubethelela inkcubeko yokuzidalel' okutsha nokuba nentsebenziswano ukwenzela ukunikezelwa kweenkonzo eziphuculiweyo ebantwini baseNtshona Koloni.</i>	R'000 6 350	R'000 (41 800)	R'000 48 300	R'000	R'000 1 350	R'000	R'000 (3 842)	
	1 Ulawulo kunye nokudibanisa (yoLawulo) <i>Kukubonelela ngeenkonzoz zenkxaso yolawulo zesigqeba.</i>	(5 905)	(5 050)	(855)					
	2 Ulawulo lweqhinga lokusebenza lwePhondo <i>Ukukhokela nokulungelelanisa ulawulo lweqhinga lokusebenza lephondo ngomgaqonkqubo kunye nenkxaso yeqhinga lokusebenza, nokunik' amandla idatha kunye nobungqina ngokunjalo nokufak' iinkqubo zeqhinga lokusebenza kumaziko kuye wonke uRhulumente weNtshona Koloni (I-WCG).</i>	(7 669)	(3 550)	(4 119)					
	3 Ulawulo lwaBasebenzi (iZiko leeNkonzo eziManyanisiweyo) <i>Kukubonelela ngenkonzo exananazileyo yolawulo lwabasebenzi, eyenziwa luphuhliso lwesebe, uqeqesho noxhotyiso, ngokunjalo nemisebenzi abantu.</i>	(16 035)	(13 700)	(2 335)					

Ivoti	Inkcazelo Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	Iintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxaso-mali oluya ku	Iintlawulo ze- Asethi eziyiNkunzi	Iintlawulo kwiiAsethi eziyiMali	Iimali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	Iimpahla neenkonz	Ezinye				
4	<p>Iziko le-e-Innovation (iZiko leeNkonzo eziManyanisiweyo)</p> <p><i>Ukwenza luggwese unikezelonkonzo kubantu baseNtshona Koloni ngokusebenzisa iitheknoloji zonxibelelwano lolwazi.</i></p> <p><i>Apho</i></p> <p><i>Uncedo kuLuntu: Ulwandiso lobuchule beziko loqhagamshelwano kunye noLawulo loBudlelwane naBaxumi.</i></p> <p><i>Udluliselo nenkxaso</i></p> <p><i>Amaziko angenzi nzuzo</i></p> <p><i>IiKona zoShishino lwamaThala eencwadi: Zisungula kwaye zigcina amaziko azii-e-centres</i></p>	R'000 27 608	R'000 (13 300)	R'000 41 058	R'000 (1 500)	R'000 1 350	R'000	R'000 11 158 11 158	
5	<p>INGqinisekiso kaRhulumente (iZiko leeNkonzo eziManyanisiweyo)</p> <p><i>Kukubonelela ngeenkonz zophicotho-zincwadi lwangaphakathi, ulawulo lomngcipheko weshishini, iforenziki yephondo, ngezomthetho kunye nonxibelelwano lukarhulumente.</i></p> <p><i>Apho</i></p> <p><i>Ulwabiwomali olubekelwe: Ukuphuhlisa nokukhulisa uPhawu loRhulumente weNtshona Koloni.</i></p>	8 351	(6 200)	14 551	(1 500)			(15 000) (15 000)	

Ivoti	Inkcazelo Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	Iintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxaso-mali oluya ku	Iintlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Iintlawulo kwiiAsethi eziyiMali	Iimali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	Iimpahla neenkonzo	Ezinye				
3	<p>UNondyebo wePhondo</p> <p><i>Injongo: Ukunyusa ubumbano kunye nokusebenza kwabemi.</i></p> <p><i>Ukwakha amandla kwicandelo likarhulumente ngokuguquguquka, ukuvelisa izinto ezintsha kunye nokuxhasa. Ulawulo oluDibeneyo kunye nentsebenziswano eyenza ukuhanjiswa kweenkonzo ezisemgangathweni ngendlela ezinzileyo.</i></p>	R'000 (11 637)	R'000 (5 646)	R'000 (5 710)	R'000 (281)	R'000	R'000	R'000	
	<p>1 Ulawulo</p> <p><i>Ukunika umkhombandlela nesciwangciso kwakunye nokunika ixabiso eliphezulu kwezemali nezinye iinkonzo zenkxaso kuMphathiswa kunye neNtloko yeSebe.</i></p> <p><i>Apho</i></p> <p><i>Udluliselo- mali nezibonelelo</i></p> <p><i>Ezangaphakathi</i></p> <p><i>Ibhasari ehlawulelwa abantu abangengobaqeshwa</i></p>	(5 013)	(2 600)	(2 137)	(276)				
	<p>2 uLawulo lweZibonelelo olunoZinzo</p> <p><i>Ukuqinisekisa ngolawulo olululo nolusebenzayo kwezezimali zePhondo, nakooMasipala.</i></p>	(1 917)	(1 301)	(616)					
	<p>3 uLawulo lweeMpahla</p> <p><i>Ukunika umkhombandlela ngemithetho kunye nokunyanzela nokunceda iPhondo kulawulo lwenkqubo zemali oluyimpumelelo nolucwangcisekileyo, nolawulo lwentengo yempahla kunye neempahla ezihambisekayo kwiPhondo nakooMasipala.</i></p> <p><i>Apho</i></p> <p><i>Udluliselo - mali nezibonelelo</i></p> <p><i>Ezangaphakathi</i></p> <p><i>Amalungelo abaSebenzi ezentlalo: Iimali yekhefu kodla umhlal'aphantsi</i></p>	(2 577)	(1 601)	(971)	(5)				
	<p>4 ULawulo lwezeZimali</p> <p><i>Uphuculo ekusebenzeni nasekulawuleni kakuhle iinkqubo zeMali kuMasebe, kumaqumrhu nakooMasipala.</i></p>	(2 130)	(144)	(1 986)					

Ivoti	Inkcazelo Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	Iintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxaso-mali oluya ku	Iintlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Iintlawulo kwiiAsethi eziyiMali	Iimali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	Iimpahla neenkonzo	Ezinye				
4	Ukhuselo loLuntu Injongo: Kukunyusa izinga lokhuseleko loluntu,	R'000 (27 967)	R'000	R'000 (15 503)	R'000	R'000 (11 581)	R'000 (883)	R'000	
1	Ulawulo Ukubonelela ngesikhokelo senkxaso kunye Apho Imali ebekelwe bucala: Ukudala uluntu Udluliselo nenkxaso - mali AmaQumrhu eSebe ne Akhawunti UGunyaziwe wezoTywala weNtshona	(1 540)		(1 375)			(165)		
2	Ubeko-liso kuluntu Ukubeka iliso kwindlela yokuziphatha, Apho Isibonelelo-mali esinemiQathango Imali ebekelwe bucala: ukudala Imali ebekelwe bucala: Isisombululo Udluliselo nenkxaso - mali Amaphondo nomasipala Ukuphunyezwa kokuQala koKhuseleko AmaQumrhu eSebe ne Akhawunti INkqubo yeMisebenzi yoLuntu INkqubo yeMisebenzi yoLuntu Iseba elizimeleyo elingangenisi Mali IINkqubo zoKhuseleko- Ugado Amakhaya Inkqubo eyaNdisiweyo	(5 056)		(2 882)	(1 581)	(593)			
3	Imisebenzi yesiPolisa yePhondo Ukwenza ukuba amaphondo afezekise uMisebenzi Apho Imali ebekelwe bucala: Uzinzo lwe unithi Imali ebekelwe bucala: Isicwangciso Imali ebekelwe bucala: ukudala Imali ebekelwe bucala: Ulwandiso Udluliselo nenkxaso - mali Amaphondo Nomasipala Uzinzo lwe unithi Isicwangciso sokunyanzeliswa komthetho Iseba elizimeleyo elingangenisi Mali Ukhuseleko lolutsha Amakhaya Inkxaso-mali eya kwi-Project Chrysalis	(11 253)		(845)		1 155 (2 736)	(408)		
						(2 000)			
						(8 000)			

Ivoti	Inkcazelo Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	Iintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxaso-mali oluya ku	Iintlawulo ze- Asethi eziyiNkunzi	Iintlawulo kwiiAsethi eziyiMali	Iimali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	Iimpahla neenkonziso	Ezinye				
4	ULawulo loMngcipheko kwezoKhuseleko Kukumisela indlela 'ebandakanya isirhulumente Apho <i>Imali ebekelwe bucala: inkxaso</i> <i>Imali ebekelwe bucala: kudala inkqubo</i> <i>Imali ebekelwe bucala: kudala inkqubo</i> <i>Amaphondo Nomasipala</i> <i>Inkxaso-mali yokusekwa kunye</i> <i>Iseba elizimeleyo elingangenisi Mali</i> <i>IiNkqubo zoKhuseleko- Ugado</i>	R'000 (10 118)	R'000	R'000 (10 401)	R'000	R'000 283	R'000	R'000	

Ivoti	Inkcazelo Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	Iintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxaso-mali oluya ku	Iintlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Iintlawulo kwiiAsethi eziyiMali	Iimali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Iimbuyekho yabaqeshwa	Iimpahla neenkonziso	Ezinye				
	Udluliselo nenkxaso <i>li-arhente nee-akhawunti zesebe</i> <i>Amaziko angenzi ngeniso</i> <i>ngenkxaso yokusebenza ezikolweni</i> <i>ngokuphendula kwi-COVID-19</i>	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	
	3 Iinkxaso-mali zeZikolo eziZimeleyo <i>Ukunika inkxaso izikolo ezizimeleyo ngokungqinelana noMthetho weZikolo waseMzantsi Afrika.</i>								
	4 Imfundo kwiZikolo zikarhulumente zeMfundo eneeMfundo eziZodwa <i>Ukubonelela ngemfundo esemgangathweni kubafundi abaneemfundo ezizodwa ngokumandla nokubonelela ngenkxaso kubafundi abakwizikolo zikarhulumente eziqhelekileyo abaneemfundo ezizodwa, ngokungqinelana noMthetho weZikolo zaseMzantsi Afrika, 1996, (South African Schools Act, 1996), ne-Education White Paper 6 on Special Needs Education Building an Inclusive Education and Training System (July 2001) (White Paper 6).</i>	(902)		(902)					
	5 Imfundo noPhuhliso lwaBantwana aBasaqalayo (ECD) <i>Ukubonelela ngeMfundo yoPhuhliso lwaBantwana aBasaqalayo (ECD) kwiBakala R naphambi kweBakala R ngokungqinelana ne-White Paper 5 emalunga neMfundo yaBantwana aBasaqalayo eHlangabezana noMngeni woPhuhliso lweMfundo yaBantwana aBasaqalayo eMzantsi Afrika (ekaCanzibe 2001). Kukwabandakanywa ne-e-Learning.</i>	(1 829)		(1 829)					
	6 Uphuculo lweziseko zoPhuhliso <i>Ukubonelela nolondolozo lweefasilithi zeziseko zophuhliso zezikolo namaziko angezozikolo.</i> <i>Apho</i> <i>Iigranti ezikhutshwa phantsi kwemiqathango zikazwelonke: i-Education Infrastructure Grant (EIG)</i> <i>Apho</i> Udluliselo nenkxaso <i>Amaziko angenzi ngeniso</i> <i>Iprojekthi yebhunga lolawulo - Iprogram yeholo yesikolo</i>	(344 340)		27 776	(38 000)	(334 116)		(159 441)	
					(38 000)				

Ivoti	Inkcazelo Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	Iintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxaso-mali oluya ku	Iintlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Iintlawulo kwiiAsethi eziyiMali	Iimali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Iimbuyekozo yabaqeshwa	Iimpahla neenkonziso	Ezinye				
7	<p>Iimviwo neeNkonzo eziNxulumene nezeMfundo</p> <p><i>Ukubonelela amaziko emfundo xa ewonke ngenkxaso yoviwo nenkxaso enxulumene nezemfundo.</i></p> <p><i>Apho</i></p> <p><i>Iigranti ezikhutshwa phantsi kwemiqathango zikazwelonke: i-HIV/AIDS (Imfundo ngezakhono zobomi)</i></p> <p>Udluliselo nenkxaso</p> <p><i>Amaziko angenzi ngeniso</i></p> <p><i>Iimali ezibonelelwa kuphuhliso lolutsha kumaziko e-Further Education and Training (FET) nawe-Adult Education and Training (AET)</i></p>	R'000 (5 002)	R'000	R'000 (3 162)	R'000	R'000 (1 840)	R'000	R'000 (4 802)	
						(1 840)			

Ivoti	Inkcazelo Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	Iintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxaso-mali oluya ku	Iintlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Iintlawulo kwiiAsethi eziyiMali	Iimali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	Iimpahla neenkonziso	Ezinye				
6	ezeMpilo <i>Injongo: Sinikezela ngelungelo elilinganayo lokufikelela kwinkonzo zempilo eziphucukileyo ngokubambisene nabachaphazelekayo kwinkqubo yezempilo ezinzileyo nelawuleka ngokupheleleyo kuluntu lwase Ntshona koloni nangaphesheya.</i>	R'000 1 605 512	R'000 272 187	R'000 1 241 897	R'000 37 092	R'000 54 336	R'000	R'000 1 605 512	
	1 Ulawulo <i>Ukukhokela uLawulo lobuchule nalo lonke uLawulo kwi ofisi yeSebe lezeMpilo.</i> <i>Apho</i> <i>Isibonelelo seSizwe esinemiqathango: Uncedo olukhawulelana nentlekele kwiPhondo</i> <i>Isixa-mali esibekelwe bucala:</i> <i>Imali efunekayo eza kusetyenziswa ukukhawulelana nemiba yeCOVID-19 ngokubhekiselele kubasebenzi namaziko.</i>	491 292		491 292				53 292 438 000	
	2 Iinkonzo zeMpilo zeziThili <i>Kukunikezela ngeenkonziso zempilo zesithili kumaziko (ezikliniki, kumaziko empilo oluntu nezibhedlele zesithili) neenkonziso ezijoliswe kumaziko empilo esithili zinikezelwe kuluntu lwePhondo leNtshona Koloni.</i> <i>Apho</i> <i>Kuza kuba khona isibonelelo semeko sikaZwelonke: Inkxaso-mali yokukhawulelana neHIV, TB, Malaria nokuHanjiswa kweeNkonzo eLuntwini</i> <i>Apho</i> <i>ICandelo elijongene nenkqubo yokukhawulelana neHIV kunye neAIDS</i> <i>ICandelo leCOVID-19</i> <i>Isixa-mali esibekelwe bucala:</i> <i>Imali efunekayo eza kusetyenziswa ukukhawulelana nemiba yeCOVID-19 ngokubhekiselele kubasebenzi namaziko.</i>	962 693	245 087	668 336	37 092	12 178		(36 708) 588 928 410 473	
	Udluliselo nenkxaso <i>AmaZiko angafumani Nzuzo</i> <i>Uvavanyo ekuhlaleni nokujongwa kweempawu zeCOVID-19 kwanenkxaso</i> <i>ISibhedlele iLenteguer siyongezelele nangakumbi inkathalo kwizigulane ezimeko yazo inkenenkene kakhulu ukukhawulelana nesifo esingubhubhane iCOVID-19</i> <i>Iinkonzo zeHIV neAids ezijolise ekufikeleleni ekuhlaleni- zinike iingcebiso, - unonophelo lwabadala neenkonziso zokubuyisela esiqhelweni, njalo-njalo</i>				24 000 19 000 (5 908)				

Ivoti	Inkcazelo Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	Iintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxaso-mali oluya ku	Iintlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Iintlawulo kwiiAsethi eziyiMali	Iimali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	Iimpahla neenkonzelo	Ezinye				
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	
	<p>3 linkonzo zonyango olungxamisekileyo</p> <p><i>Ukunika uncedo lweenkonzo zonyango zexesha likaxakeka zangaphambi kokufumana uncedo lonyango lwasesibhedlele ukuquka utshintshelo lwangaphakathi esibhedlele, kwanesicwangciso sezothutho lwezigulane; kuquka ulawulo lonyango nolungelwaniso lonyango olungxamisekileyo kwiSebe lezeMpilo kwiPhondo jikelele.</i></p>								
	<p>4 linkonzo zezibhedlele kwiPhondo</p> <p><i>Ukuhanjiswa kweenkonzo zesibhedlele ezithi zifikeleleke, ngokufanelekileyo, ngokusebenzayo yaye zinike iinkonzo zengcali jikelele, ziquka iinkonzo ezizodwa zokubuyela esiqhelweni, inkonzo zamazinyo kunye nezengqondo, kwakunye nokunika iqonga loqeqesho kwiingcali zeMpilo nokuqhuba uphando.</i></p> <p>Apho</p> <p><i>Isixa-mali esibekelwe bucala:</i></p> <p><i>Imali efunekayo eza kusetyenziswa ukukhawulelana nemiba yeCOVID-19 ngokubhekiselele kubasebenzi namaziko.</i></p>	44 527	25 600	13 125		5 802		44 527	
	<p>5 linkonzo zeZibhedlele ezikhulu</p> <p><i>Ukunikezela ngeenkonzelo zempilo ezikumgangatho okwinqanaba lokugqibela nokuqeqeshwa kwabasebenzi bezempilo nohlaziyo lwezifundo.</i></p> <p>Apho</p> <p><i>Isixa-mali esibekelwe bucala:</i></p> <p><i>Imali efunekayo eza kusetyenziswa ukukhawulelana nemiba yeCOVID-19 ngokubhekiselele kubasebenzi namaziko.</i></p>	45 000	1 500	10 500		33 000		45 000	
	<p>6 Inzululwazi zeMpilo noQeqesho</p> <p><i>Ukuvula amathuba oqeqesho nophuhliso ukwenzela abasebenzi asebeqashiwe nabexesha elizayo beSebe lezeMpilo.</i></p>								
	<p>7 linkonzo zenkxaso nokhathalelo kwezeMpilo</p> <p><i>Ukunika iinkonzo zenkxaso ezifunwa liSebe ukuze liphumeze iinjongo zalo.</i></p>								
	<p>8 ULawulo LwamaZiko eMpilo</p> <p><i>ISibonelelo sokuhlaziya kwamaziko-mpilo amatsha nokulungiswa, ukuphuculwa nokulondolozwa kwala maziko-mpilo akhoyo, kuquka uBuchule boBugcisa kwezeMpilo.</i></p> <p>Apho</p> <p><i>Isixa-mali esibekelwe bucala:</i></p> <p><i>Imali efunekayo eza kusetyenziswa ukukhawulelana nemiba yeCOVID-19 ngokubhekiselele kubasebenzi namaziko.</i></p>	62 000		58 644		3 356		62 000	

Ivoti	Inkcazelo Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	Iintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxaso-mali oluya ku	Iintlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Iintlawulo kwiiAsethi eziyiMali	Iimali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	Iimpahla neenkonziso	Ezinye				
7	<p>Uphuhliso loLuntu</p> <p>Injongo: UKuqinisekisa ngamalungiselelo eenkonzo zophuhliso loluntu ezibanzi ezithungelanayo ezibangela ukuba abantu abahluphekayo baxhotyiswe, nababuthathaka nabo baneemfuno ezizodwa.</p> <p>1 uLawulo</p> <p>Le nkqubo inyathela kuLawulo olucwangcisiweyo neenkonziso zenkxaso kuwo onke amanqanaba esebe, umz. kumgangatho wephondo, wesiphaluka, isithili nowamaziko akhoyo.</p> <p>2 Iinkonzo zeNtlalo-ntle yoLuntu</p> <p>Ukubonelela ngeenkonziso ezihlangeneyo zophuhliso kwintlalo-ntle yoluntu kwabo bahlelelekileyo nababuthathaka ngentsebenziswano nabachaphazelekileyo nemibutho yoluntu neyasekuhlaleni.</p> <p>Apho</p> <p>Udluliselo noncediso-mali</p> <p>Amaziko angenzi ngeniso-mali</p> <p>Iinkonzo zabantu abadala</p> <p>3 Abantwana neeNtsapho</p> <p>Ukunika iinkonzo zolonophelo nenkxaso kubantwana neentsapho kwiingingqi zokuhlala ngentsebenziswano namahlakani nemibutho yoluntu.</p> <p>Apho</p> <p>Udluliselo noncediso-mali</p> <p>Amaziko angenzi ngeniso-mali</p> <p>Uphuhliso lwabantwana abancinci (ECD) kunye nokukhathalelwa okwethutyana</p> <p>4 Iinkonzo Zobuyiselo</p> <p>Ukunika iinkonzo zophuhliso ezihlanganyelweyo nezokuthintelwa kolwaphulo-mthetho kuluntu kunye nokusetyenziswa gwenxa kwezinyobisi kwabona babuthathaka ngentsebenziswano namahlakani nemibutho yoluntu.</p>	R'000 7 932	R'000 (19 302)	R'000 (7 900)	R'000 35 134	R'000 R'000	R'000 R'000	R'000 25 732	
		(24 702)	(19 302)	(7 900)	2 500				
		6 700			6 700				
					6 700				

Ivoti	Inkcazelo Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	Iintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxaso-mali oluya ku	Iintlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Iintlawulo kwiiAsethi eziyiMali	Iimali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	Iimpahla neenkono	Ezinye				
9	<p>Imicimbi yokusingqongileyo nesciwangciso sophuhliso</p> <p><i>Injongo : Ukuphuhlisa: Ukomelela kwakhona: okuluqilima; okuluxabiso kuquka okusingqongileyo okuphilayo ngokuXhasa ukuphila nobuntu.</i></p>	R'000 (8 921)	R'000	R'000 (9 738)	R'000	R'000 817	R'000	R'000 (500)	
1	<p>EzoLawulo</p> <p><i>Injongo yale nkqubo kukunikeza iimfuno zolawulo zecandelo, kwakunye nenkxaso yenkonzo zangaphakathi.</i></p>	(858)		(1 089)		231			
2	<p>Umgqaqo wezokusiniNgqongileyo; ucwangciso nolungelelwaniso</p> <p><i>Injongo yale nkqubo kukuqinisekisa unxumelalaniso lwenjongo yezendalo yesizwe, yephondo nezicwangciso zorhulumente wesixeko, kwakunye nokwanda kwephondo nendlela yophuhliso, ngokunjalo nophuhliso locwangciso lobugcisa besixeko nohlanganiso lwezicwangciso zophuhliso. Le nkqubo ihlanganisa nonxulumelanamiso lwemisebenzi, olunjengophando, icandelo locwangciso kwakunye nolawulo lolwazi kwakunye notshintsho lwemo yezulu.</i></p>	(215)		(355)		140			
3	<p>Ukuthotyelwa nokuqinisekiswa</p> <p><i>Injongo yale nkqubo kukuqinisekisa ukuba imigaqo-nkqubo yokunonophela indalo iyasungulwa kwaye iyasetyenziswa, kuqinisekiswa ukuba umthetho uyasetyenziswa kugunyaziswa nemvume, ukubek' esweni, ukuthotyelwa nokuqinisekisa ukuxhotyiswa ngokuthi kusungulwe, kufundiswe uluntu ngokuphatha kakuhle indalo, ukuphendula izikhalazo, nokuqaphela ukuphathwa kakuhle kwezindalo, nokuzama ukujongana nezikhalazo, nokuqinisekisa ukuba iyasetyenziswa imigaqo-nkqubo yokunonophela indalo ngendlela efanelekileyo.</i></p>	(404)		(566)		162			
4	<p>Uququzelelo lomgaqo-nkqubo nesciwangciso sokusingqongilego</p> <p><i>Injongo yale nkqubo kukuphuhlisa imithetho, imigaqo, izithethe, nexabiso kwakunye nemigaqo-nkqubo yendalo enegalelo kulawulo kwanononophelo lwendalo yomoya, ulawulo lotshintsho lwemozulu nolawulo lwenkcitho nongcoliseko kwiphondo nezithili zesixeko zikarhulumente.</i></p>	(1 796)		(1 964)		168			

Ivoti	Inkcazelo Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	Iintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxaso-mali oluya ku	Iintlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Iintlawulo kwiiAsethi eziyiMali	Iimali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	Iimpahla neenkonziso	Ezinye				
5	Ulawulo lomgangatho wokusingqongileyo <i>Injongo yale nkqubo kukuphuhlisa intsebenziswano eluqilimba yobutyebi bendalo ekuxhaseni uphuhliso lobugcisa/uqoqosho, ukuphathwa kwezinto ezahluka-hlukeneyo zobomi, kwakunye namasebe, inkqubo, izindlwana, udityaniso lwenkqubo kwakunye nemisebenzi nasekuqinisekiseni ekuthobeni izinga lobungozi ngolawulo oluluqilimba lwezinto ezahluka-hlukeneyo zobomi nobutyebi bendalo.</i>	R'000 (3 819)	R'000	R'000 (3 819)	R'000	R'000	R'000	R'000	
6	Inkonzo zokuxhobisa indalo <i>Ukumiliselwa nokukhuthazwa abachaphazelekayo nokuxhasa uluntu lubambane ngezandla norhulumente ukumilisela iinkqubo zophuhliso lwezindalo nasekuhlaleni.</i>	(673)		(673)					
7	UCwangciso loPhuhliso <i>Ukuphumeza ucwangciso lwesizwe nocwangciso lwephondo nomgaqo-nkqubo wolawulo lokusetyenziswa komhlaba, imigaqo-nkqubo, imimiselo nemigangatho kumanqanaba karhulumente wephondo noncedo nokuxhasa amanqanaba kamasipala karhulumente kwanokuphunyezwa kwawo. Inkqubo iyaqhuba nokubonelela ngocwangciso lommandla nenkonzo yolawulo noququzelelo lophuhliso ukuqinisekisa imvano nengqiqo kwiphondo nakoomasipala ngolungelelwaniso lwezicwangciso zamacandelo asebenziswayo namasebe karhulumente, iinkqubo neeprojekthi nokubonelelwa kweenkonzo ezizodwa zoququzelelo lweprojekthi nokubonelelwa ngocwangciso lophuhliso lwenkonzo yolawulo olunengqiqo.</i> Apho <i>li-arhente zamasebe nee-akhawunti (neengxelo - neengcaciso): INkqubo yezoQoqosho ekuHlaleni</i>	(1 156)		(1 272)		116		(500) (500)	

Ivoti	Inkcazelo Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	Iintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxaso-mali oluya ku	Iintlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Iintlawulo kwiiAsethi eziyiMali	Iimali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	Iimpahla neenkonziso	Ezinye				
10	UThutho neMisebenzi yoLuntu Injongo: <i>Ukulandela ngokungakhathali ukuhanjiswa kwezibonelelo kunye neenkonziso: ezibandakanya, zikhuselekile kwaye zibubuchwephesha kwezobuchwephesha, zifuna ukuphilisa, ubuchule, ukudibanisa, uqhagamshelo, kwakunye nokuxhobisa wonke ummi waseNtshona Koloni, eqhutywa ngumdladla, ngokuziphatha kunye nokuzibophelela ngokuzinzileyo okusingqongileyo kunye nabantu bethu njengelitye lembombo.</i>	R'000 126 472	R'000 (35 286)	R'000 442 632	R'000	R'000 (6 000)	R'000 (274 874)	R'000 226 346	
1	Ezolawulo <i>Ukubonelela ngenkxaso yolawulo kwisebe.</i>	63 377	(5 795)	68 172			1 000		
2	Ezemisebenzi yeziseko zoluntu <i>Ukunikezela ngesibonelelo esizinzileyo sezakhiwo neziseko zikarhulumente wephondo ezikhuthaza ukumanyana, ezifikeleleka lula, ezinokugcinakala, ubulungisa, indawo esingqongileyo, ukukhula kwezoqoqosho nokuxhobisa uluntu.</i> <i>Apho</i> <i>Ulwabiwo-mali olubekwe bucala: Ucwangciso namalungiselelo kwisakhiwo esikwa 13 Dorp Street</i> <i>Ulwabiwo-mali olubekwe bucala: Ukuvalela kunye nogcino ngokujongane ne COVID-19.</i>	326 919	(13 509)	340 428				(6 000) 356 000	
3	Iziseko zoThuto <i>Ukunikezela izibonelelo zezothutho ezinokugcinakala, ezimanyeneyo, ezinokhathalelo lwendawo esingqongileyo exhasa neququzelela ukuxhotyiswa koluntu nokukhula kwezoqoqosho, ezifikeleleka lula nezikhuselekileyo; uthutho lwabantu, iimpahla neenkonziso ezifikelelekayo.</i> <i>Apho</i> <i>Uncedo mali luka Zwelonke: Uncedo mali lokulungiswa kweendlela kwiPhondo</i>	(298 528)	(12 557)	(9 097)		(276 874)		(161 654)	

Ivoti	Inkcazelo Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	Iintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxaso-mali oluya ku	Iintlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Iintlawulo kwiiAsethi eziyiMali	Iimali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	Iimpahla neenkonziso	Ezinye				
4	<p>IMisebenzi yezoThutho</p> <p><i>Ukucwangcisa, ukulawula nokuququzelela ubonelelo ngeenkonziso zothutho olumanyeneyo ngokusebenzisana neziphathamandla zocwangciso zesizwe, Oomasipala nemibutho yasekuhlaleni nengekho phantsi korhulumente, namasebe abucala ukuze kwande iindlela zothutho kuzo zonke iindawo esihlala kuzo.</i></p> <p><i>Apho</i></p> <p><i>Ulwabiwo-mali olubekwe bucala: Isibonelelo seenkonzo yezothutho ze Red Dot eziyinxalenye yamaziko okuvalela kunye nogsino okujongana ne COVID-19.</i></p> <p><i>Udluliselo nenkxaso</i></p> <p><i>Amaphondo noMasipala</i></p> <p><i>I-akhawunti yebhanki kamasipala: Ulwabiwo mali olubekiweyo: inkqubo yezothutho-izithuthi zomzila-iiyunithi zokhuseleko lwemizila</i></p>	R'000 39 000	R'000 (39)	R'000 44 039	R'000 (6 000)	R'000 1 000	R'000	R'000	
					(6 000)			44 000	
								(6 000)	
5	<p>ULawulo lwezoThutho</p> <p><i>Ukubeka imiqathango kwezothutho ngokubhalisa nokurhafela izithuthi, kumamqumrhu nabasebenzi, nakubaqhubi. Ukuze kukhuthazwe ukhuseleko ngokusebenzisa imithetho yezothutho, ukuququzelela imfundiso ngokhuseleko lwezindlela, unxibelelwano, ukuxhobisa nomsebenzi wokujonga ubunzima bomthwalo othwelelwe zizithuthi, nokunikeza uqeqesho kuMagosa ezendlela.</i></p>	(3 986)	(3 386)	(600)					
6	<p>Inkqubo exananazileyo yemisebenzi kaRhulumente</p> <p><i>Ukulawula ukuphunyezwa kweenkqubo nezicwangciso ezikhokelela kuphuhliso loluntu neekontraktha, kubandakanya nolawulo lwephondo nokulungelelaniswa kweNkqubo yeMisebenzi yoLuntu.</i></p>	(310)		(310)					

Ivoti	Inkcazelo Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	Iintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxaso-mali oluya ku	Iintlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Iintlawulo kwiiAsethi eziyiMali	Iimali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	Iimpahla neenkono	Ezinye				
11	<p>Ezolimo</p> <p>Injongo: Ukuveza amandla akweZolimo ekuphuculeni ubutyebi kwezoqoqosho, indalo nentlala-kahle kubo bonke abantu abase Ntshona Koloni ngoku:</p> <p><i>ukuKhuthaza unxibelelwano oluhle nabantu esisebenzisana nabo.</i></p> <p><i>Ukukhuthaza imveliso efikelekayo yokutya, okunezondlo, okukhuselekileyo, i fibre nayo yonke imveliso efumanekayo kwezolimo.</i></p> <p><i>Ukuqinisekisa ukuba kulawulwa indyebo yendalo ngendlela eqhubekayo.</i></p> <p><i>Ukwenza izifundo zophando lwamvanje noluyimfuneko kunye nophuhliso lwetheknoloji.</i></p> <p><i>Ukuphuhlisa, ukugcina kunye nokutsala izakhono kunye nabasebenzi abanezakhono.</i></p> <p><i>Ukunikela ngeenkono zenkxaso ezongezekileyo nezisemgangathweni nezizizo.</i></p> <p><i>Ukwenza ukuba imarike yonke kwezolimo ikwazi ukufikeleleka kubantu bonke.</i></p> <p><i>Ukwenza igalelo ukucutheni ubuhlwempu nendlala.</i></p> <p><i>Ukuqinisekisa ulawulo olululo nolucacileyo.</i></p>	R'000 (82 137)	R'000	R'000 (39 851)	R'000	R'000 (35 494)	R'000 (6 792)	R'000	R'000 (46 796)
	<p>1 uLawulo</p> <p><i>Ukwenza imigaqo nokulawula nokuze kulandelelaniswe imisebenzi ngokubaluleka kwayo nokuqinisekisa ngeenkono ezizizo zenkxaso yomsebenzi kuzo zonke iinkqubo ngokumalunga nezimali, abasebenzi, ulwazi, uqhakamshelwano, kunye nokuthengwa kwempahla nonikelo lweenkonzo.</i></p>	(3 733)		(3 733)					
	<p>2 Ulawulo oluzinzileyo lwempahla</p> <p><i>Ukunikela ngeenkono zenkxaso yezolimo kubalimi ngelokuqinisekisa uphuhliso oluzinzileyo kunye nolawulo lwemijelo kwezolimo.</i></p>	(27 833)		(24 833)		(3 000)			
	<p>Apho</p> <p><i>Isibonelelo esibekelwe bucala: Umsebenzi Wokukhusela Imilambo i (Umlambo i-Keurbomen, Umlambo i-Jan Du Toit, Umlambo i-Upper Hex River)</i></p>					(3 000)		(3 000)	

Ivoti	Inkcazelo Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	Iintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxaso-mali oluya ku	Iintlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Iintlawulo kwiiAsethi eziyiMali	Iimali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	Iimpahla neenkonzo	Ezinye				
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	
3	Inkxaso yoMfama noPhuhliso <i>Ukunikela inkxaso kumafama ngeenkqubo zophuhliso lwezolimo.</i> <i>Apho</i> <i>Isibonelelo sikazwelonke ngokweemeko: Inkqubo ePhelelyo yenkxaso kwezolimo</i> <i>Isibonelelo sikazwelonke ngokweemeko: Ilima/Letsema Amaphulo</i> <i>Udluliselo nenkxaso</i> <i>Ookopolotyeni kunye namashishini abucala</i> <i>Ookopolotyeni: Casidra: Ishishini Elibalulwa nguRhulumente</i> <i>Izipho neminikelo kumaphulo ohlukeneyo naxhamlayo</i> <i>Isibonelelo esibekelwe bucala: Amagumbi okukhenkcezisa</i> <i>iTrusti Yabavelisi Ziqhamo Ezinamanzi</i>	(41 433)		(4 250)	(32 494)	(4 689)		(19 109)	
					(12 556)			(9 084)	
					(13 500)			(13 500)	
					(6 438)				
4	Iinkonzo zezilwanyana <i>Ukunikela iinkonzo zonyango lwemfuyo kubathengi ngelokuqinisekisa ngemfuyo esempilweni, imveliso ekhuselekileyo yemfuyo kunye nentfalo-ntle kubantu boMzantsi Afrika.</i>	(2 196)		(2 196)					
5	Iinkonzo zoPhuhliso lweZifundo zoPhando ne Tekhnoloji <i>Ukunikela ngobuchwephesha kwaneemfuno ezingophando-nzulu, uphuhliso nonaniselwano ngeenkonzo zobuchule sisenza igalelo kuphuhliso lweenjongo.</i>	(1 208)		(1 208)					
6	Iinkonzo zoQoqosho kweZolimo <i>Ukubonelela kwangexesha ngeenkonzo ezifanelekileyo zoqoqosho kwicandelo lezolimo ngelokuqinisekisa intatho nxaxheba ngokulinganayo kuqoqosho lwethu.</i>	(1 467)		(1 467)					
7	Imfundo noQeqesho Olulungiselelweyo kweZolimo <i>Ukuququzelela nokubonelela ngemfundo noqeqesho olulungiselelweyo kwezolimo ngokuhambisana nobuChule kwiMfundo noQeqesho kweZolimo, kubo bonke abathathi nxaxheba abakwicandelo lezolimo ukuze sibeneCandelo eligcwele lulwazi , oluhlumayo nelimelanayo nemingeni.</i> <i>Apho</i> <i>Isibonelelo sikazwelonke ngokweemeko: Inkqubo ePheleleyo kwinkxaso yezolimo</i>	(2 707)		(604)		(2 103)		(2 103)	

Ivoti	Inkcazelo Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	Iintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxaso-mali oluya ku	Iintlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Iintlawulo kwiiAsethi eziyiMali	Iimali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	Iimpahla neenkonz	Ezinye				
12	UPhuhliso lwezoQoqosho noKhenketho <i>Injongo: Ukubonelela ngobunkokheli bezoqoqosho eNtshona Koloni ngokuqonda uqoqosho lwaMasebe; ukuba neliso lokuchonga amathuba ezoqoqosho nokunobakho; kwaneqalelo layo kumalungelo aphambili ezoqoqosho kurhulumente. Eli Sebe liza kuphucula amandla kunye nemveliso yezoqoqosho kumaphondo.</i>	R'000 (57 071)	R'000 (30 749)	R'000 (16 793)	R'000 (9 499)	R'000 (30)	R'000	R'000 (35 147)	
	1 uLawulo <i>Ukunika iSebe ukhokelo oluquqilima olunemibono emitsha, nokunika iinkonzo zoshishino ezingenachaphaza, ezisebenza ngendlela eyiyo, ezingasebenzisi mali ininzi, ezibeka konke elubala nezihoye izidingo zoluntu.</i>	(3 619)		(3 589)		(30)			
	2 Iinkonzo eziHlangeneyo zoPhuhliso loQoqosho <i>Ukukhuthaza nokuxhasa imeko-bume yoshishino kulungiselelwa amathuba ohlumo nokudalwa kwemisebenzi</i> <i>Apho</i> <i>Udluliselo noncediso</i> <i>Amaziko eMfundo ePhakamileyo</i> <i>Imibutho yoluntu kunye namashishini abucala</i> <i>Amanye amashishini abucala:</i> <i>Ukuphunyezwa kweNkxaso yeShishini eNcinci kunye nokungekho sikweni</i> <i>Amanye amashishini abucala: Inkqubo yophuhliso lwabathengisi abancinci kwiCovid-19-Ukuxhasa amashishini amancinci amancinci enza iimaski zelaphu, abacoci bezandla kunye nabasasazi.</i> <i>Amanye amashishini abucala:</i> <i>Ukusetyenziswa kweNgxowa-mali yokuSebenza</i> <i>Amanye amashishini abucala:</i> <i>Ukuphunyezwa kweNgxowa-mali yoNcedo nokuBuyisa yaseNtshona Koloni yeNtshona Koloni</i> <i>Amanye amashishini abucala:</i> <i>Ukuphunyezwa kweProjekthi yeHlabathi yokuThengwa kwe-Smart</i> <i>Amanye amashishini abucala:</i> <i>Ukuphunyezwa kweProjekthi yokuQinisekiswa koQoqosho kwezolimo</i>	3 467	(7 213)	(14 968)	25 648		11 000		
					2 000				
					6 930				
					9 000				
					(1 000)				
					(4 224)				

Ivoti	Inkcazelo Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	Iintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxaso-mali oluya ku	Iintlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Iintlawulo kwiiAsethi eziyiMali	Iimali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	Iimpahla neenkonzelo	Ezinye				
	<p><i>AmaZiko angenzi nzuzo</i></p> <p><i>Ubambiswano lwezoqoqosho eNtshona Koloni: Ukubonelela ngenkxaso-mali yongenelelo lweWCEDP ejolise ekwandiseni uzinzo kwiivenkile zakwindawo ezingena kuyo ngokukhutshwa kweevawutsha zedijithali kwimibutho yoluntu Qhubeka Charity: Ukuxhasa amalinge ophuhliso ombutho, weSMME njengenxalenye yeMikholo yezoQoqosho eHlumayo kunye neNdlela yokuDalwa kweMisebenzi</i></p> <p><i>Iziko loPhuhliso loShishino eWest Coast: Ukuxhasa ukusebenza kwe-WCBDC ebonelela ngeenkonzelo zenkxaso yeshishini kwiiSMME kwingingqi yeWest Coast.</i></p>	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	
			2 000						
			(358)						
			300						
3	<p>UPhuhliso loRhwebo namaCandelo</p> <p><i>Ukukhuthaza ukuhluma kwezoqoqosho nokuphuhlisa kwezoshishino, urhwebo nokukhuthaza koTyalo-mali.</i></p> <p><i>Apho</i></p> <p><i>Udluliselo noncediso</i></p> <p><i>IiArhente neeAkhawunti zeSebe</i></p> <p><i>Iarhente yeNtshona Koloni yoKhuthazo loRhwebo noTyalo-mali (Wesgro): Ukubonelela ngenkxaso-mali yorhwebo lokukhula kwamanye amazwe kunye namanyathelo okukhuthaza utyalomali</i></p>	(22 955)	(7 797)	(167)	(14 991)				
						(14 991)		(14 991)	
4	<p>ImiMiselo yoShishino noLawulo</p> <p><i>Ukuqinisekisa ukulingana, imeko yokuthatha uxanduva lwemisebenzi yoshishino eNtshona Koloni ngokusetyenziswa kwamaphulo esiqhelo kwimeko yorhwebo nangoku gunyazisa amaphulo aluhlobo olulodwa oMgaqo-siseko wesizwe kunye nemimiselo yephondo ngokusemthethweni nangokwemigaqo-nkqubo.</i></p>	(1 142)	(798)	(344)					

Ivoti	Inkcazelo Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	Iintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxaso-mali oluya ku	Iintlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Iintlawulo kwiiAsethi eziyiMali	Iimali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	Iimpahla neenkonzelo	Ezinye				
5	IsiCwangciso soQoqosho <i>Ukubonelela ngenkxaso kubunkokeli bephondo kunye nokwenza ukuba ukukhula kwezoqoqosho kudaleke kunye nokudityaniswa kophando loqoqosho kunye nokucwangciswa, nangenkxaso esebenzayo yabakhokeli abaziintloko kwezoqoqosho kunye nabathengisi abazakukhuthaza ukukhula koqoqosho kulo lonke uqoqosho nakumacandelo oqoqosho.</i> <i>Apho</i> <i>Udluliselo noncediso</i> <i>liArhente neeAkhawunti zeSebe</i> <i>Iarhente yeNtshona Koloni yoKhuthazo loRhwebo noTyalo-mali (Wesgro): Kuba ukusekwa i-Economic Zone Special eAtlantis</i>	R'000 (13 177)	R'000 (8 800)	R'000 1 900	R'000 (6 277)	R'000	R'000	R'000	
					(6 277)			(6 277)	
6	Ukhenketho,ubuGcisa Nezolonwabo <i>Ukuququzelela ukusetyenziswa komkhombandlela oluqilima wezokhenketho oyakuthi ukhokhele kukukhula okuzinzileyo nokudala amathuba emisebenzi kurhwebo lwezokhenketho.</i> <i>Apho</i> <i>Udluliselo noncediso</i> <i>Amaphondo nakoomasipala</i> <i>ISixeko saseKapa: Ukubonelela ngenkxaso mali kumanyathelo okhuseleko okhenketho</i> <i>liArhente neeAkhawunti zeSebe</i> <i>Iarhente yeNtshona Koloni yoKhuthazo loRhwebo noTyalo-mali (Wesgro): Ukonyusa amalinge otyalo-mali-Ukuthengisa malunga nokufika</i>	(15 899)	(3 188)	1 168	(13 879)				
					(13 879)				
					(8 665)			(8 665)	
					(5 214)			(5 214)	
7	UkuPhuhliswa nokuPhuculwa kwezakhono <i>Ukuququzelela nokunikezelwa koqeqesho kuLuntu iZakhono zeNguqu ukuze kunikezelwe uphuhliso lwabantu kwizakhono zorhwebo ngokwemfuno zeNtshona Koloni.</i>	(3 746)	(2 953)	(793)					

Ivoti	Inkcazelo Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	Iintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxaso-mali oluya ku	Iintlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Iintlawulo kwiiAsethi eziyiMali	Iimali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	Iimpahla neenkonziso	Ezinye				
13	iMicimbi yezeNkcubeko neMidlalo <i>Injongo: Sikhuthaza ugqweso nobandakanyeko lomntu wonke kwezemidlalo nenkcubeko ngokusebenzisa izixhobo zethu ngemfezeko, ngokucikizeka nangengqiqo ekhuthaza ulondolozo nozinziso, nangobuhlakani obubhadlileyo, obuneziphumo ezingqinekayo obukhuthaza uyilo lwezinto. Ngokuqinisekisa ugqweso nokuyenza ibe liziko elilikomkhulu lezemidlalo nenkcubeko loMzantsi Afrika iNtshona Koloni, siya kube similisela iimeko zofikeleleko nentatho-nxaxheba yesininzi, ukuphawulwa kweetalente nophuhliso lwezakhono.</i>	R'000 (99 624)	R'000 (17 899)	R'000 (35 227)	R'000	R'000 (42 562)	R'000 (3 936)	R'000 (52 384)	
	1 ULawulo <i>Ukunikezela ulawulo lwemali nenkxaso nokwenziwa komebenzi ngokuphangaleleyo nokunika inkxaso kwezolawulo lweSebe leMicimbi yeNkcubeko ne Midlalo.</i>	(4 481)	(2 654)	(1 797)			(30)		
	2 IMicimbi yeNkcubeko <i>Ukubonelela ngeenkonziso ezinxulumene nezobugcisa, ezenkcubeko, ezolondolozo lwembali, ezelifa lemveli, nezeelwimi kubantu baseNtshona Koloni.</i> <i>Apho</i> <i>Udluliselo nenkxaso</i> <i>li-Arhente zeSebe nee-Akhawunti:</i> <i>IKomishini yeNkcubeko yeNtshona Koloni</i> <i>IKomiti yeeLwimi yeNtshona Koloni</i> <i>Artscape</i> <i>ILifa leMveli leNtshona Koloni</i> <i>Amaziko angenzi-nzuzo:</i> <i>Imibutho yezoBugcisa neNkcubeko</i> <i>Amaziko olondolozo lwembali afumana inkxaso kwiphondo</i>	(12 596)	(5 507)	(4 015)		(2 855)	(219)		
						500			
						(39)			
						17			
						(452)			
						(3 566)			
						685			

Ivoti	Inkcazelo Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	Iintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxaso-mali oluya ku	Iintlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Iintlawulo kwiiAsethi eziyiMali	Iimali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	Iimpahla neenkongo	Ezinye				
3	<p>IiNkongo zamaThala eeNcwadi neZiko loLondolozo lweeNkcukacha eziBalulekileyo</p> <p><i>Ukunikezela ngokubanzi ngeenkongo zamathala eencwadi nezolondolozo lweenkcukacha ezibalulekileyo eNtshona Koloni.</i></p> <p><i>Apho</i></p> <p><i>Isibonelelo-mali esinemiqathango sesizwe: Isibonelelo-mali kumaThala eeNcwadi oLuntu</i></p> <p><i>Ulwabiwo olubekelwe bucala olubekelwe umxholo wethala leencwadi.</i></p> <p>Udluliselo nenkxaso</p> <p><i>Amaphondo nooMasipala</i></p> <p><i>OoMasipala: Ukuphucula amathala eencwadi oluntu</i></p>	R'000 (43 913)	R'000 (5 120)	R'000 (1 326)	R'000 (34 176)	R'000 (3 291)	R'000	R'000 (34 700) 5 000	
4	<p>IMidlalo noLonwabo</p> <p><i>Ukubonelela ngezemidlalo nolonwabo kubahlali baseNtshona Koloni.</i></p> <p><i>Apho</i></p> <p><i>Isibonelelo-mali esinemiqathango sesizwe: Isibonelelo seNtatho-nxaxheba ngoBuninzi noPhuhliso lwezeMidlalo</i></p> <p>Udluliselo nenkxaso</p> <p><i>Amaziko angenzi ngeniso-mali</i></p> <p><i>Imibutho yezeMidlalo: Inkxaso yezimali</i></p>	(38 634)	(4 618)	(28 089)	(5 531)	(396)		(22 684)	
					(5 531)				

Ivoti	Inkcazelo Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	Iintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxaso-mali oluya ku	Iintlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Iintlawulo kwiiAsethi eziyiMali	Iimali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	Iimpahla neenkonziso	Ezinye				
14	ISebe loRhulumente woMmandla Injongo: <i>Ukubeka esweni, ukuhlanganisa nokuxhasa ooMasipal ukuze babenefuthe ekuphumezeni umyalelo wesebe, nokuncedisa kunikezelo lweenkonzo kunye neentlekele ezinkulu ngokuncedisana namanqanaba karhulumente kunye namahlakani oluntu.</i>	R'000 32 544	R'000 1 832	R'000 20 418	R'000 9 406	R'000 888	R'000	R'000 27 000	
	1 uLawulo <i>Ukunikezela ngobunkokeli obunobuchule nolawulo kwakunye nenkxaso yeenkonzo eziphumelelayo kwiSebe ngokwemithetho esebenzayo kunye neenkqubo.</i>	2 177	1 832	(543)		888			
	2 Ulawulo loMmandla <i>Ukukhuthaza uphuhliso lolawulo oluzinzileyo loomasipala ngendlela efanelekileyo, ucwangciso olumanyanisiweyo noluzinzileyo, kwakunye nentathoxaxheba yoluntu kwiinkqubo zophuhliso.</i> <i>Apho</i> <i>Udluliselo nenkxaso</i> <i>OoMasipala naMaphondo</i> <i>Ukubonelela ngenkxaso koomasipala ngamanyathelo okunceda abantu</i>	6 824		(2 582)	9 406				
	3 Uphuhliso nocwangciso <i>Ukubonelela nokuququzelela ukwenza ulawulo lwentlekele olusebenzayo; ukuqinisekisa iinkonzo ezisisiseko zikamasipala zigcinwa zisemgangathweni kwanokukhuthaza ucwangciso olumanyanisiweyo.</i> <i>Apho</i> <i>ukwabiwa nophawulo: Ukulungelelanisa kunye nokuphendula kwintlekele kwisicwangciso se-hotspot</i>	23 543		23 543		9 406		27 000	
	4 Ulawulo lweziko lomthonyama <i>Ulawulo lwamaziko obunkokheli bamasiko nezithethe ngokuphathelele kuwiso mthetho.</i>								

**IMEMORANDAM ENGEZINTO ZOMTHETHO OSAYILWAYO
WOHLENGAHLENGISO LOLWABIWO MALI WENTSHONA
KOLONI (COVID-19) (KUNYAKA MALI KA-2020/21)**

1. IMVELAPHI

- 1.1 IPhondo leNtshoni Koloni lizifumana likwingxaki yesehlo sokunwenwa ngokukhawuleza kweCOVID-19 ithetha isifo sentsholongwane yakhorona na 2019 esisifo esosuleky esibangelwa yintsholongwane (SARS-CoV-2) (intsholongwane yekhorona eneempawu eziqatseleyo zokuphefumla nzima 2) nobhubhane obhengeziweyo wehlalathi nguMbutho wezeMpilo weHlabathi ngo-2020.
- 1.2 ICandelo 31 loMthetho woLawulo lweMali kaRhulumente uMthetho woLawulo lweziMali zikaRhulumente, 1999 (UMthetho 1 ka-1999), unika uMphathiswa wePhondo onoxanduva lwezimali ukuba angandlala ulwabiwo-mali oluhlehlengisiweyo kwiPalamente yePhondo ukukhawulelana neengxaki ezinokuthi zivele nezinganqandekiyo kwinkcitho ethe yavunywa yiKhabhinethi kwisiseko sika zwelonke, ukusetyenziswa kwesixaxami mali kwiimeko zikaxakeka nezingxamisekileyo, ukukuqwalaselwa kwakhona kwezinto eziphambili ngokwezimali kunye nokwabiwa kwakhona kwemali egciniweyo ngokutshintsha izixa mali phakathi kwevoti, nokuhanjiswa kusetyenziswe izixa mali ebezingasetyenziswanga kunyaka mali ophelileyo.
- 1.3 Ukuphendula kulo mba wentlekele yeCOVID-19, uMphathiswa wePhondo onoxanduva lwezimali ngomhla we-4 kuTshazimpuzi 2020, ngokwecandelo 25(1) loMthetho woLawulo lweziMali zikaRhulumente uMthetho woLawulo lweziMali zikaRhulumente, 1999, ugunyazisa ukusetyenziswa kwesixaxami esisuka kwiNgxowa Mali yeNgeniso yePhondo isetyenziswe kule ntlekele. UMthetho Osayilwayo woHlehlengiso loLwabiwo Mali weNtshona Koloni (COVID-19)(kuNyaka Mali ka-2020/21), 2020 (UMthetho Osayilwayo), unika ulwabiwo lwesixaxami esibekelwe bucala kunyakamali ka-2020/21 kulungiselelwa okunokwehla kunye nenkcitho enganqandekiyo.
- 1.4 ICandelo 25(6) loMthetho uMthetho woLawulo lweziMali zikaRhulumente, 1999, licacisa ukuba inkcitho elolu hlobo mayiqukwe nokuba kukulwabiwomali lwephondo oluhlehlengisiweyo lonyaka mali ozayo apho inkcitho iyakuba igunyazisiwe okanye kolunye ulwabiwo lwaseMthethweni oluyakuthi lwandlalwe kwindlu yowiso mthetho yephondo kwiintsuku ezili-120 uMphathiswa wePhondo onoxanduva lezimali ethe wayigunyazisa inkcitho, nokuba yiyiphi eyakufika kuqala. Kule meko, akukho lwabiwo lwahlukileyo lufuneka ngokusemthethweni.

2. IZIQULATHO ZALOMTHETHO OSAYILWAYO

- 2.1 **Igaty 1** lihlanganisa iinkcazelo ezisetyenziswa kuMthetho woLwabiwo weNtshona Koloni, 2020, kuMthetho oSayilwayo, yaye ichaza isigama “COVID-19”.
- 2.2 **Igaty 2** linika ukuba ulwabiwo oluhlehlengisiweyo olusuka kwiNgxowa Mali yeNgeniso yePhondo inikezelwa kwivoti ezahlukeneyo kunye nolona lwahlulo kwivoti nganye ebekelwe umsebenzi othile ochazwe kwiShedyuli yoMthetho oSayilwayo. Inkcitho yolulwabiwo ixhomekeke kuMthetho uMthetho woLawulo lwezi Mali zikaRhulumente, 1999.
- 2.3 **Igaty 3** linika isixa-mali esidweliswe kwiShedyuli sikhethekile yaye sabelwe umsebenzi othile yaye oko kuthetha ukuba—
 - (a) Isibonelelo esinemiqathango sesizwe, singasetyenziselwa kuphela injongo echaziweyo kuMthetho wohwahlulo lweNgeniso, 2020, nangokuhambelana nesiseko esipapashwe ngokwemiqathango yaloMthetho; kunye

- (b) nolwabiwo olubekelwe bucala, olungasetyenziselwa kuphela injongo echazwe kwiShedyuli nangokuhambelana nesikhokelo esikhutshwe ngokwecandelo 4 loMthetho woLwabiwo weNtshona Koloni, 2020.

2.4 **Igaty 4** linika isihloko esifutshane saloMthetho oSayilwayo.

3 UKUCEBISA

ISEbe leNkulubaphathiswa: IiNkonzo zoMthetho
 ISebe leNkulu baphathiswa
 IPalamente yePhondo leNtshona Koloni
 UNondyebo wePhondo
 ISebe loKhuseleko loLuntu
 ISebe lezeMfundo leNtshona Koloni
 ISebe lezeMpilo
 ISebe loPhuhliso loLuntu
 ISebe lokuHlaliswa koLuntu
 ISebe lemiCimbi yokuSingqongileyo nesiCwangciso soPhuhliso
 ISebe lezoThutho neMisebenzi yoLuntu
 ISebe lezoLimo
 ISebe loPhuhliso lwezoQoqosho kunye nezoKhenketho
 ISebe leMiciimbi yeNkcubeko neMidlalo
 ISebe liRhulumente womMandla
 UMphicothi zincwadi-Jikelele

4 UCHAPHAZELEKO KWEZEZIMALI

R1 113,394 esisigidi esiya kufumaneka kwiivoti ezichaziweyo kwiShedyuli yoMthetho Osayilwayo, kwiingxowamali ezibekelwe ecaleni kunyakamali ka-2020/2001.

5 ISAKHONO SOWISO LOMTHETHO

UMphathiswa wePhondo onoxanduva lweziMali kwiPhondo wanelisekile kukuba kulungiselelwe loMthetho uSayilwayo ophantsi kwesakhono somthetho wePhondo.

